

Ziemia Lubliniecka - zielony zakątek Śląska

Joachim Smyła - Starosta Lubliniecki

Szanowni Państwo!

Pragnę zaprezentować Państwu Ziemię Lubliniecką widzianą przez pryzmat walorów turystyczno-krajoznawczych. Folder „Ziemia Lubliniecka – zielony zakątek Śląska” ukazuje tylko nieliczne piękne miejsca, które warto zobaczyć, odwiedzając powiat lubliniecki, będący jednym z najpiękniejszych zakątków województwa śląskiego.

Lasy pokrywają tu ponad 50% ogólnej powierzchni. W lublinieckich lasach można spotkać wiele rzadkich odmian drzew, niezwykle ciekawą roślinność, a także rzadko występujące gatunki zwierząt. Tak dużym obszarom leśnym powiatu zawdzięczamy wyjątkowo czyste powietrze.

Dzięki bardzo dużej liczbie zabytków turystyka rekreacyjna może być połączona z turystyką edukacyjną. Szlaki turystyczne prowadzą do miejsc związanych z bogatą tradycją regionu.

W tym zielonym zakatku Śląska można odnaleźć spokój i „usłyszeć” ciszę, której tak bardzo brakuje nam w codziennym zabieganiu i szalonym tempie życia.

Zapraszam więc do odwiedzenia naszej pięknej Ziemi Lublinieckiej. Pozwoli to Państwu nie tylko przeżyć spotkanie z pięknem przyrody, ale także odnaleźć na nowo wewnętrzny spokój i odzyskać siły potrzebne do odkrywania w codzienności radości życia.

Z wyrazami szacunku
Joachim Smyła

Album powstał przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Lublińcu. Dziękujemy za pomoc w realizacji i udostępnienie zdjęć do niniejszego albumu.

ZIEMIA LUBLINIECKA - zielony zakątek Śląska
ISBN 83-922501-7-6

Autorzy tekstów:

Ziemia śląska - skarbnica kultury zapisywanej od wieków - Jan Myrcik

Historia - dr Maciej Janik

Położenie geograficzne

- Katarzyna Janiczek, Maria Banduch

Przyroda - Barbara Huć

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny

- Adam Pastuch

opracowanie pozostałych tekstów

- Aneta Konieczny

Zdjęcia:

Archiwum Starostwa Powiatowego w Lublińcu

Tłumaczenie na język angielski:

Firma Logos

Skład komputerowy:

Ewa Wróbel

Współpraca przy realizacji:

Piotr Krawański

Jacek Spica

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i aktualność informacji zawartych w wydaniu oraz treść zamieszczonych reklam.

Przedruk w całości lub części bez zgody wydawnictwa zabroniony.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wydawnictwo:

Serigraph sp. z o.o.

85-433 Bydgoszcz, ul. Kolbego 42

tel./fax +48 52 3724001; +48 52 3724501

wydawnictwo@serigraph.pl

www.serigraph.pl

Druk:

Serigraph sp. z o.o.

2007 r.

ZIEMIA ŚLĄSKA – SKARBNIKA KULTURY ZAPISYWANEJ OD WIEKÓW

THE LAND OF SILESIA – A REPOSITORY OF LONG- STANDING CULTURE

Ziemia śląska to przebogata skarbnica kultury zapisywanej tu od wieków. Mimo licznych kataklizmów dziejowych, wojen, głodu i poniewierki lud tutejszy tworzył niezatarte dobra duchowe i materialne – które przetrwały do dnia dzisiejszego.

Właściwie to trudno sobie jeszcze dziś wyobrazić tę ziemię bez fabryk, hut i kopalń, bez wielkomięskiego zgiełku i dymiących kominów. Minione dwa wieki pozostawiły tu głębokie ślady uprzemysławiania tej pięknej krainy.

Ale ziemia śląska, szczególnie jej północna część z powiatem lublinieckim, uchroniła się od przemysłowej i poprzemysłowej dewastacji, była, jest i pozostanie piękna.

Zachowała się tutaj piękna przyroda z nieprzebranymi lasami, wspaniałymi parkami (parki przypałacowe w Koszęcinie i Kochcicach), z pasmami uprawnych pól i kwiecistymi łąkami. Wiele tych terenów zaliczonych jest do chronionych prawem parków krajobrazowych (Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą”), rezerwatów przyrodniczych (Jeleniok - Mikuliny) i licznych pomników przyrody.

A ileż tu piękna architektonicznego! Zabytkowe kompleksy pałacowo-parkowe w Koszęcinie i w Kochcicach, pałace w Wierzbii, Koszęcinie, Kochanowicach i innych miejscowościach. Prawie w każdej miejscowości powiatu lublinieckiego znajdziemy chronione prawem pałace, dworki, architekturę folwarczną i inne obiekty świeckie. A co dopiero mówić o architekturze sakralnej! Wspaniałe, unikatowe w swym kształcie i formie architektonicznej są drewniane kościoły w Boronowie, Koszęcinie, Brušku, Cieszowej, Woźnikach, Lublińcu, Gwoździanach, Sadowie. Wszystkie, postawione przed wiekami, stoją dzięki dobremu i mądrym opiekunom, utopione w zieleni wiekowych lip, dębów i kasztanowców, otoczone często wiekowymi cmentarzami.

Oprócz drewnianych zabytkowych świątyń stoją tu liczne murowane kościoły, także wpisane do katalogu zabytków. Spotkamy je m.in. w Kochanowicach, Lublińcu, Koszęcinie, Sadowie, Woźnikach i w wielu innych większych lub mniejszych miejscowościach na Ziemi Lublinieckiej. We wnętrzach tych świątyń zakodowane jest nie tylko piękno artystyczne, ale także szeroko pojęta kultura i religijność ludu śląskiego sprzed wieków.

Przemierzając piękną Ziemię Lubliniecką, spotkamy ogromną liczbę pięknych – często bardzo starych - kapliczek i krzyży przydrożnych, postawionych przez naszych przodków w miejscach nieszczęść i radości, na dawnych – dziś już nieistniejących – cmentarzach pomorów, na rozstajach dróg. Kapliczki te są poświęcone różnym świętym patronom, czczonym tu od niepamiętnych czasów.

Warto przyjrzeć się tym unikatowym dziełom sztuki z bliska, warto wstąpić do wnętrza lub zajrzeć do środka „przez szybę” i pomyśleć, że to piękno jest dziełem naszych przodków i naszym szczęściem i że ma trwać następne wieki.

The Land of Silesia is an abundant repository of longstanding culture. In spite of numerous historical cataclysms, wars, famine and times of adversity, the local people had created indelible spiritual and material possessions that have been preserved up to this day.

Actually, it is still difficult to imagine this land without factories, steelworks and mines, without big city hustle and bustle and smoking stacks. The past two centuries have left here deep traces of industrialisation of this beautiful region.

However, the Land of Silesia, especially its northern part with Lubliniec Poviát, has protected itself from industrial and postindustrial devastation; it was, it is and it will remain beautiful.

Beautiful nature with countless forests, magnificent parks (palace parks in Koszęcin and Kochcice), with belts of arable fields and flowered meadows, has been preserved here. Many of these areas are located within legally protected landscape parks (Forests on the Upper Liswarta River Landscape Park), nature reserves (Jeleniok – Mikuliny) and numerous natural phenomena.

A lot of beautiful architectonic sights can be found here, i.e. historical palace-park complexes in Koszęcin and Kochcice, palaces in Wierzbie, Koszęcin, Kochanowice and other towns. In almost every locality of Lubliniec Poviát, there are legally protected palaces, country manors, grange architecture and other secular facilities, not to mention ecclesiastic architecture. Excellent, unique in shape and architectonic form, are wooden churches in Boronów, Koszęcin, Brusiek, Cieszowa, Woźniki, Lubliniec, Gwoździany and Sadow. Erected centuries ago, they all stand here thanks to good and wise administrators, deep in greenery amidst ancient lindens, oaks and chestnuts, frequently surrounded with old cemeteries.

Besides historical wooden churches, there are numerous brick churches, including those put on the list of historical sights. One can see them in Kochanowice, Lubliniec, Koszęcin, Sadow, Woźniki and many other bigger and smaller localities of the Land of Lubliniec. The interiors of these churches encompass not only artistic beauty but also the broadly understood culture and religiousness of the Silesian people that used to live here centuries ago.

Traversing the beautiful Land of Lubliniec, one can see large amounts of beautiful and often very old wayside shrines and crosses left by our predecessors in places of disasters and joys, in the old – presently non-existent – cemeteries of plagues, at crossroads. These shrines are dedicated to different patron saints, worshipped here from time immemorial.

It is worthwhile taking a closer look at these unique works of art, stepping into them or looking through the windows and thinking that this beauty is a work of our predecessors and our happiness and that it is to last for the next centuries.

Pałac w Kochcicach. Palace in Kochcice.

Pałac w Patoce. Palace in Patoka.

Pałac w Wierzbii. Palace in Wierzbie.

Centrum Edukacji Regionalnej w Koszęcinie. Regional Education Centre in Koszęcin.

Centrum Edukacji Regionalnej w Koszęcinie. Regional Education Centre in Koszęcin.

Centrum Edukacji Regionalnej w Koszęcinie. Regional Education Centre in Koszęcin.

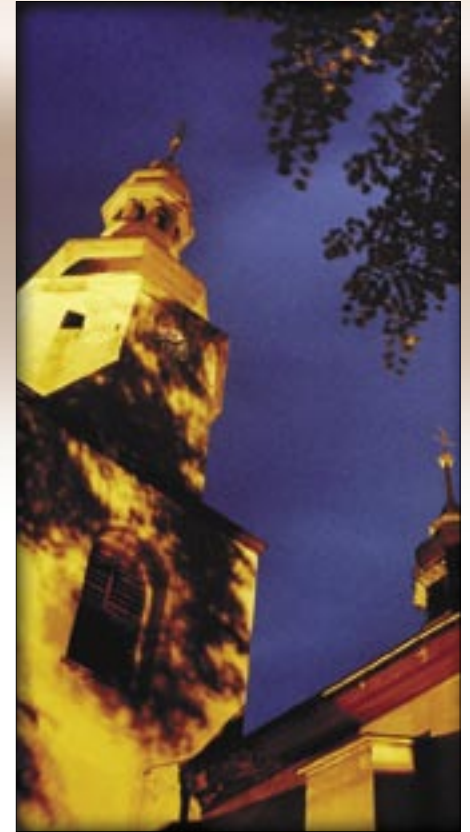
Drewniany kościół pw. św. Marcina w Cieszowej. Wooden Church of St Martin in Cieszowa.

Kościół pw. Narodzenia NMP w Gwoździanach. Church of Our Lady's Birth in Gwoździanach.

Kościół drewniany pw. św. Jana Chrzciciela w Brusku. Wooden Church of St John the Baptist in Brusiek.

Kościół pw. św. Mikołaja w Lublińcu. Church of St Nicholas in Lubliniec.

Kościółek św. Anny w Lublińcu. Church of St Anna in Lubliniec.

Wnętrze kościoła pw. św. Jakuba w Lubszy. Inside the Church of St Jacob in Lubsza.

Wnętrze Sanktuarium Maryjnego w Lubecku. Inside St Mary's Sanctuary in Lubecko.

Wnętrze kościoła pw. Matki Boskiej Różańcowej w Boronowie. Inside the Church of Our Rosary Lady in Boronów.

Kościół drewniany w Boronowie. Wooden church in Boronów.

Ziemia Lubliniecka – wysunięty ku wschodowi, peryferyjny zakątek Górnego Śląska objęty ramionami dwóch rzek: Liswarty i Małej Panwi. W odległych wiekach stanowiła fragment rozległego, puszczańskiego pogranicza dzielącego Śląsk od Małopolski. Związana ze Śląskiem, dzieliła Ziemia Lubliniecka w swoich losach dzieje tej historycznej dzielnicy państwa polskiego. Po panowaniu Piastów widzimy tu więc zwierzchność polityczną królów czeskich, potem Habsburgów (1532-1742), wreszcie pruskich Hohenzollernów (1742-1922). Znajdująca się pod różnymi panowaniami, pograniczna dla Śląska Ziemia Lubliniecka pozostawała jednak zawsze w bliskim sąsiedztwie z żywotnymi obszarami polszczyzny. Właśnie z tym regionem związały się losy sławnych na Śląsku odnowicieli i obrońców polskiego ducha narodowego: Józefa Lompy (1797- 1863), księdza Konstantego Damrota (1841-1895), Juliusza Ligoń (1823-1889), Jana Nikodema Jaronia (1881-1922). W historii gospodarczej lublinieckiego zakątka Zielonego Śląska poważną rolę odgrywały dwa zlokalizowane w jego obrębie miasta: Lubliniec (lokacja ok. 1272 r.) i Woźniki (lokacja ok. 1270 r.) – były ośrodkami rynku lokalnego, handlu, rzemiosła, węzłami komunikacyjnymi, wreszcie poważniejszymi centrami oświaty i kultury. Uwarunkowania geograficzne, polityczne i przyrodnicze spowodowały, że w przeszłości region lubliniecki zawsze był w większym stopniu ziemią chłopów niż mieszczańską, rolniczą niż rzemieślniczą. Nie brak jednak w jego historii gospodarczej także okresów przełamujących swoimi właściwościami ten obraz. Od średniowiecza aż po XIX w. właśnie tutaj widzimy prawdziwe zagłębie starośląskiego hutnictwa żelaza. Położone nad Lublinicą, Małą Panwią, Leśnicą i Liswartą kuźnie wykorzystywały produkowany dzięki o zasobom miejscowych lasów węgiel drzewny oraz darniowe złoża rudy żelaza. To właśnie z jedną z takich kuźnic, zlokalizowaną w Brušku, związany był kuźnik i poeta Walenty Roździeński, autor słynnego poematu „Officina Ferrara...” wydanego w 1612 roku w Krakowie. Pośród zmian w panoramie dziejów Ziemi Lublinieckiej ukształtowały się pewne, względnie stałe, właściwości ludzi, dla których stanowi ona Małą Ojczyznę. Należą do nich: charakterystyczna pograniczność kultury, plebejskość, kulturowanie etosu pracy, przywiązanie do wiary katolickiej.

The Land of Lubliniec is a peripheral part of Upper Silesia, advanced towards the east, between two rivers: the Liswarta and Mała Panew. In distant ages, it was a fragment of a vast, forest borderland separating Silesia and Małopolska. Connected with Silesia, the Land of Lubliniec shared the history of this district of the state of Poland. After the reign of the Piasts, the political superiors of this region were Czech kings, and later the Hapsburgs (1532 - 1742) and the Prussian Hohenzollerns (1742 - 1922). Being under different authorities, the Land of Lubliniec being a borderland part of Silesia had always remained in a close neighbourhood of vital areas of Polishness. The fate of renovators and defenders of the Polish national spirit, famous in Silesia, were connected with this region, i.e. Józef Lompa (1797 - 1863), priest Konstanty Damrot (1841 - 1895), Juliusz Ligoń (1823 - 1889), and Jan Nikodem Jaroń (1881 - 1922). In the economic history of the Lubliniec part of Green Silesia, two towns played an important role: Lubliniec (founded in ca. 1272) and Woźniki (founded in ca. 1270) - they were centres of the local market, trade and craftsmanship, as well as transport junctions and more significant centres of education and culture. In the past, owing to the geographical, political and natural conditions, Lubliniec Region had always been a land of peasants rather than burghers, farmers or craftsmen. However, the local economic history does not lack periods breaking this picture with its features. From the Middle Ages all the way to the 19th century, the region was a real field of the old-Silesian iron and steel industry. Located on the Lublinica, Mała Panwia, Leśnica and Liswarta Rivers, ironworks were using wood coal, produced based on the resources of local forests, and sod deposits of iron ores. Walenty Roździeński, an ironworker, poet and author of the famous epepee "Officina Ferrara...." published in Kraków in 1612, was connected with the ironworks in Brusiek. Amidst the changes in the panorama of history of the Land of Lubliniec, certain relatively constant characteristics of people, to whom it is their small homeland, had been moulded. These are: characteristic borderlandness of culture, plebeianism, work ethos cultivation, and devotion to the Catholic faith.

Kompleks zabudowań Szpitala Neuropsychiatrycznego. Po prawej stronie widoczny budynek z wieżyczką z 1894 r. – dawna izba przyjęć. Na pierwszym planie skwerek przy stawie zamkowym. Complex of Neuropsychiatric Hospital building.

Rynek w Lubliniecu, północno-wschodni narożnik, obecnie wylot ul. św. Edyty Stein. Po lewej stronie ciąg hoteli, na wprost dawna fabryka wody sodowej Seltzer-Fabrik. Market Square in Lubliniec, north-eastern corner, present exit of św. Edyty Stein Street. On the left, row of hotels; opposite, former soda water factory Seltzer-Fabrik.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

GEOGRAPHICAL LOCATION

Budynek sądu, dawny Królewski Urząd Sądowy. Na pierwszym planie rozlewisko, gdzie obecnie mieści się parking między ulicą Grunwaldzką a ulicą Sobieskiego. Court of law building, former Royal Court Office. In the foreground, flood waters, where presently a car park is located between Grunwaldzka and Sobieskiego Streets.

W głębi □ obok – szczyt budynku, w którym znajdował się przytułek – Szpitalik Fundacji Jana Dobrego Księcia Opolskiego. In the distance, a building, which today is occupied by the Little Hospital of the Foundation of Jan Dobry, Duke of Opole. □ - next to it - the top of the building, in which there was a shelter - Little Hospital of the Foundation of Jan Dobry, Duke of Opole.

Obszar powiatu lublinieckiego leży na granicy dwóch makroregionów: Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej oraz Niziny Śląskiej. Wyżyna Woźnicko-Wieluńska wchodzi w skład Wyżyny Śląsko-Krakowskiej według podziału fizycznogeograficznego Józefa Kondrackiego.

W skład Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej, leżącej w części północno-wschodniej powiatu, wchodzi mniejsze jednostki, tzw. mezoregiony: Próg Woźnicki, Próg Herbski oraz Obniżenie Liswarty. Najwyższe wzniesienia o wysokości 366 m n.p.m. koło Lubszy oraz obok położona Góra Grojec 365 m n.p.m. znajdują się w części wschodniej powiatu. Najniższe położone tereny o wysokości 220 m n.p.m. znajdują się w części południowo-zachodniej powiatu, na południe od miejscowości Kośmidry. Na Progu Woźnickim biorą swój początek rzeki regionu: Mała Panew i Liswarta.

Wyżyna zbudowana jest ze skał mezozoicznych wykształconych głównie jako wapienie, piaskowce, margle i ropy. Odnacza się monoklinalną budową geologiczną. W wyniku długotrwałych procesów niszczących na wychodniach skał odpornych na wietrzenie, głównie na piaskowcach triasowych, powstały tzw. progi tektoniczne (kuesty), natomiast na wychodniach skał mało odpornych – obniżenia. Progi tworzą w rzeźbie wysokie, podłużne wzniesienia, a obniżeniami płyną rzeki. W czwartorzędzie w obniżeniach tych zostały złożone osady polodowcowe – piaski, żwiry i gliny o zróżnicowanej miąższości.

Południowy fragment powiatu lublinieckiego leży na Nizinie Śląskiej, w mezoregionie Równina Opolska. Część Równiny wznosi się tu na wysokości 220-300 m.n.p.m. stanowiąc część górnego dorzecza Małej Panwi. Pod względem ukształtowania powierzchni jest to piaszczysta równina, urozmaicona licznymi wysokimi formami wydmy, (tzw. wydmy kopalne utworzone w okresie polodowcowym, obecnie porośnięte lasami).

Miasto Lubliniec położone jest na granicy Równiny Opolskiej i Progu Woźnickiego, na wysokości 252 m n.p.m.

Opisywany region ma w większości charakter rolniczy, kompleksy leśne znajdują się w obrębie obniżeń. Występują tu słabe gleby biellicowe, brunatne oraz mady. Znaczna część Obniżenia Liswarty i Progu Herbskiego należy do Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”, a prawie cała dolina Małej Panwi jest zalesiona lasami sosnowo-dębowymi zwanymi Lasami Lublinieckimi.

(Dulias R., Hibszer A., 2004: Województwo śląskie przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe. Wyd. Kubajak, Kraków).

Lubliniec Powiat is located between the two macroregions: Woźnicko-Wieluńska Upland and Śląska Lowland. The Woźnicko-Wieluńska Upland is part of the Śląsko-Krakowska Upland in accordance with the physical-geographical division by Józef Kondracki.

The Woźnicko-Wieluńska Upland located in the north-eastern part of the powiat encompasses smaller units, so-called mesoregions: Woźnicki Step, Herbski Step and Liswarta River Depression. The highest hills - 366 m above sea level - near Lubsza and the nearby Mount Grojec - 365 m above sea level are located in the eastern part of the powiat. The lowest located areas - 220 m above sea level - can be found in the south-western part of the powiat, south of Kośmidry town. Woźnicki Step marks the beginning of the region's rivers - Mała Panew and Liswarta.

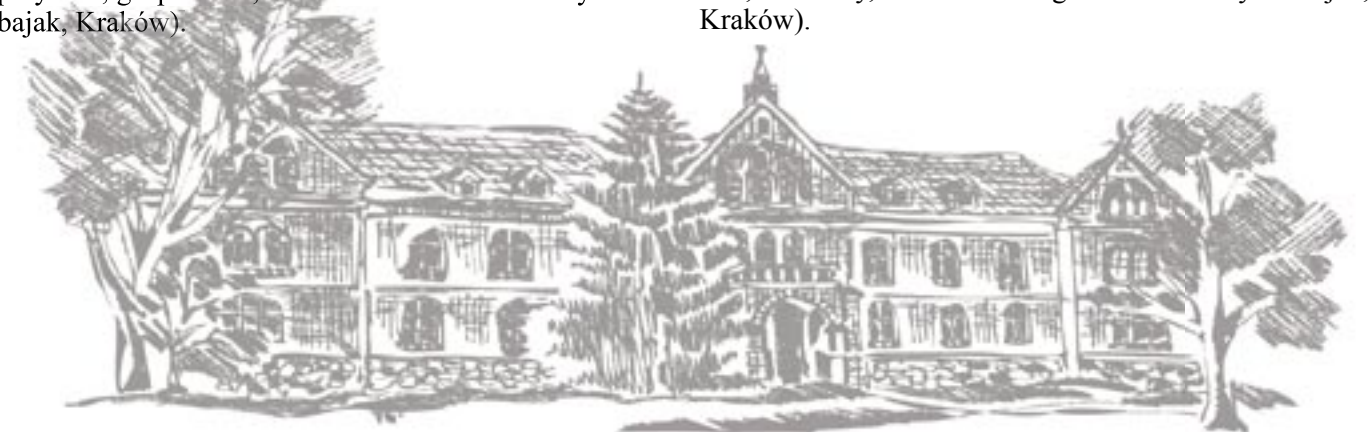
The structure of the upland contains Mesozoic rocks formed mainly as limestone, sandstone, marl and clay. It is characterised by monoclinal geological structure. As a result of longlasting destructive processes on outcrops of rocks resistant to decay, so-called tectonic steps (cuestas) were formed mainly on Triassic sandstone, and depressions on outcrops of rocks of little resistance. Steps form high elongated elevations in relief, and rivers flows in depressions. In the Quaternary period, postglacial sediments - sand, gravel and clay of different thickness, had been deposited in these depressions.

The southern fragment of Lubliniec Powiat is located in the Śląska Lowland in the mesoregion of the Opolska Plain. Part of this plain rises up to 220 - 300 m above sea level, belonging to the upper river basin of the Mała Panew. As regards surface features, this is a sandy plain varied with numerous and high dune forms, so-called "fossil dunes" formed in the postglacial period, presently covered with forests.

Lubliniec town is located between the Opolska Plain and the Woźnicki Step, 252 m above sea level.

The region is mostly agricultural in character; forest complexes can be found within depressions. Poor podzol, brown and alluvial soil occurs here. A significant part of the Liswarta River Depression and the Herbski Step belongs to the "Lasy nad Górną Liswartą" (Forests on the Upper Liswarta River) Landscape Park, and almost the entire valley of the Mała Panew River is covered with pine-oak pines called the Lublinieckie Forests.

(Dulias R., Hibszer A., 2004: Śląskie Voivodeship. Nature, economy, cultural heritage. Published by Kubajak, Kraków).

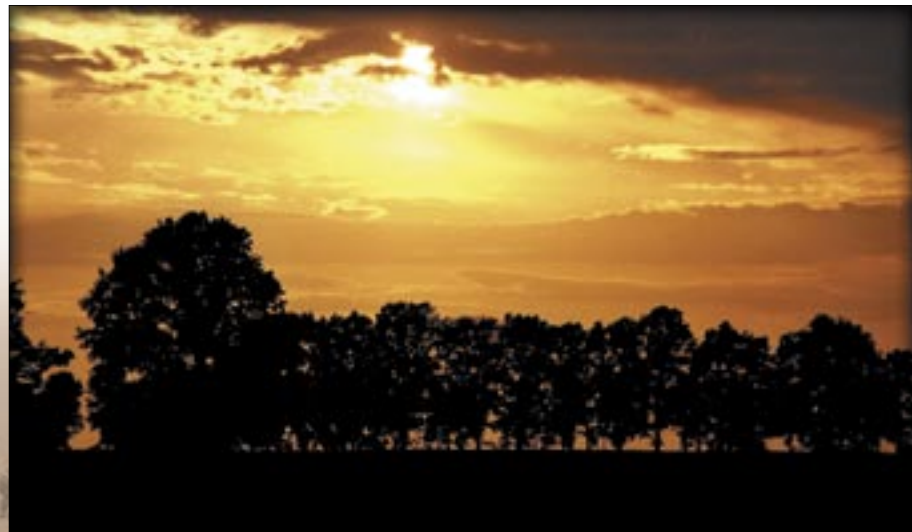

Jesień w Parku Grunwaldzkim w Lublińcu. Autumn in the Grunwaldzki Park in Lubliniec.

Jesień. Autumn.

Zachód słońca. Sunset.

Zima w Koszęcinie. Winter in Koszęcin.

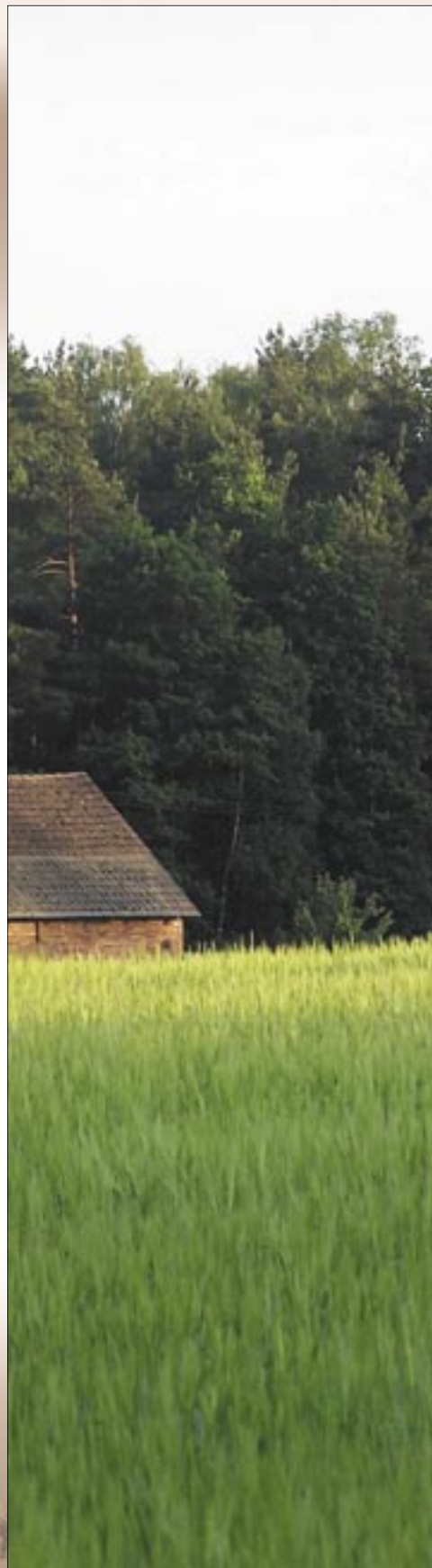

Akacja w Ciasnej. Acacia in Ciasna.

Torfowiska w gminie Koszęcin. Peat bogs in Koszęcin Commune.

Staw Posmyk w Kokotku. Pond Posmyk in Kokotek.

Maki. Poppies.

Powiat lubliniecki jest jednym z najpiękniejszych zakątków województwa śląskiego. Lasy pokrywają 51% ogólnej jego powierzchni. Można spotkać w nich wiele rzadkich odmian drzew, niezwykle ciekawą roślinność, a także rzadko występujące gatunki zwierząt.

Centrum Ziemi Lublinieckiej to miasto Lubliniec położone wśród stawów: Posmyk, Kokotek I, Kokotek II, Piegża, a także dolin rzecznych Małej Panwi i Leśnicy. Dzięki zachowaniu naturalnych koryt, Mała Panew i Leśnica tworzą piękne meandry, widowskie terasy zalewowe i starorzecza.

Na zalesionych, rekreacyjnych terenach Lublińca występują unikatowe na skalę Europy Środkowej rośliny i zwierzęta. Dość wspomnieć, że staw Piegża, oprócz żerowisk i miejsc lęgowych żurawia, perkoza rdzawoszyjnego, bąka, kszczyka, lelka i samotnika, jest również miejscem żerowania orla bielika oraz jednym z nielicznych miejsc stałego występowania wydry i sezonowego przebywania bobra.

Lasy Ziemi Lublinieckiej, zajmujące wielkie kompleksy charakteryzujące się dużą różnorodnością i atrakcyjnością botaniczną, to także wymarzony teren łowów na grubego zwierza i doskonale miejsce dla zbieraczy grzybów czy jagód. Budują je głównie bory mieszane świeże i wilgotne, z dominacją sosny w drzewostanie. Do cennych zespołów leśnych występujących na tym terenie zaliczyć należy grądy niskie z udziałem jesionu i olszy oraz świetlistą dąbrowę ze stanowiskami roślin ciepłolubnych.

Pośród lasów znaleźć można wiele akwenów i stawów, które urozmaicają teren, zwiększając jego bioróżnorodność. Brzegi cieków porastają łągi z cennym zbiorowiskiem podgórnego łągu jesionowego. W stawach rozwija się roślinność wodna z udziałem wielu wodnych gatunków chronionych – grążela żółtego, grzybienia białego, salwini pływającej oraz roślinność szuwarowa. Duża liczba cieków sprawia, że prócz ryb znajdują tu dogodne warunki bytowania inne zwierzęta związane ze środowiskiem wodnym, zwłaszcza płazy oraz ptactwo wodne. Występują tu takie rzadkie gatunki ptaków, jak: perkoz rdzawoszyi, łabędź krzykliwy, orzeł bielik, bocian czarny i żuraw. Wśród gadów największą osobliwość tego terenu stanowi gnievosz plamisty. W górnych odcinkach rzeki Liswarty występuje rak szlachetny.

Oprócz terenów leśnych i wodnych nie sposób nie wspomnieć o polach i łąkach Ziemi Lublinieckiej, na których również spotkać można wielu rzadkich przedstawicieli flory i fauny zamieszkujących te biocenozy.

Ochrona przyrody Ziemi Lublinieckiej to 6 rezerwatów przyrody – 5 leśnych (w tym 3 rezerваты cisa) i 1 faunistyczny (Jeleniak-Mikuliny chroniący stanowisko lęgowe żurawia). Obszar Ziemi Lublinieckiej to także wiele już istniejących i planowanych pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych.

O bogactwie przyrodniczym Ziemi Lublinieckiej świadczy fakt, że aż 6 spośród 8 tworzących ją gmin wchodzi w skład niezwykle malowniczego Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”, którego najbardziej znanymi osobliwościami przyrodniczymi są: pomnikowe stanowisko różanecznika katarbijskiego w odmianie wielkokwiatowej glanduliflora oraz pomnik przyrody nieożywionej w Olszynie - głaz narzutowy o obwodzie 5,2 m, zwany Diabelskim Kamieniem.

Lubliniec Poviát is one of the most beautiful parts of Śląskie Voivodeship. Forests cover 51% of its total area. Here, one can see many rare tree varieties, extremely interesting plants and rare animal species.

The centre of the Land of Lubliniec is Lubliniec town located amidst ponds: Posmyk, Kokotek I, Kokotek II, and Piegża, as well as river valleys of the Mała Panew and Leśnica. Thanks to preservation of natural river beds, the Mała Panew and Leśnica create beautiful meanders, spectacular flood terraces and old river beds.

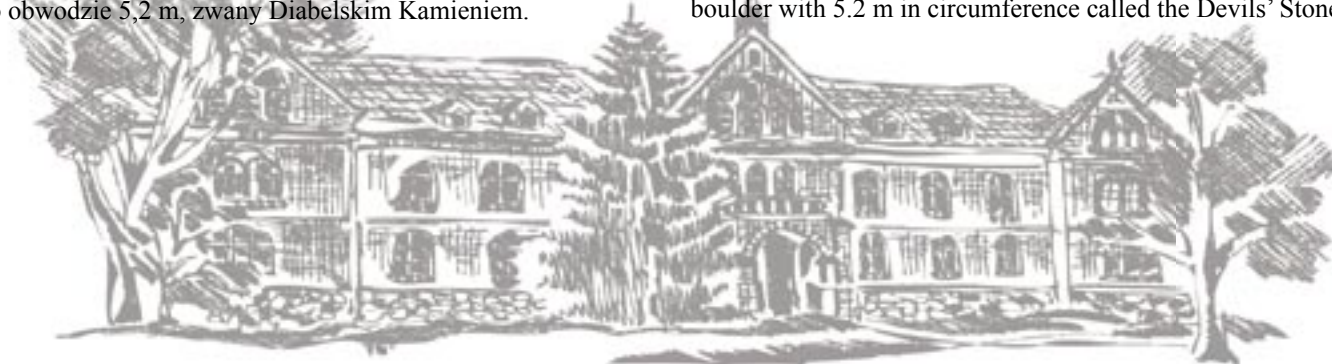
On the afforested recreational grounds of Lubliniec, there are Europe's unique plants and animals. It is enough to mention that pond Piegża is a feeding ground and a breeding site of cranes, red-necked grebes, bitterns, common snipes, nightjars and green sandpipers, a feeding ground of white-tailed eagles, and one of few permanent habitats of otters and seasonal habitats of beavers.

The forests of the Land of Lubliniec, covering huge complexes, are characterised by vast botanic diversity and attractiveness; it is also a dream place for big game hunting and an excellent place for mushroom and berry hunters. They consist mainly of mixed dry and wet coniferous forests with dominant pines. Valuable forest complexes of this area include low dry-ground forests with ashes and alders, and a bright oak wood with thermophilic plant sites.

Amidst forests one can find many bodies of water and ponds, which vary this region, increasing its biodiversity. Shores of watercourses are covered by carrs with a precious community of the submontane ash carr. In ponds, aquatic vegetation develops, including many protected water species – yellow and white water lilies, *Salvinia natans* and rush-plants. Owing to numerous watercourses, fish as well as other water animals, such as amphibians and waterfowl, find here convenient living conditions. Such rare bird species as: red-necked grebe, whooper swan, white-tailed eagle, black stork and crane occur here. Among local reptiles, the biggest local peculiarity is the smooth snake. The European crayfish occurs in the upper stretches of the Liswarta River.

Besides forest and water areas, one has to mention the fields and meadows of the Land of Lubliniec, where one can see many rare fauna and flora species. Nature of the Land of Lubliniec is protected within 6 nature reserves – 5 forest ones (3 yew reserves) and 1 faunal reserve (Jeleniak-Mikuliny protecting crane breeding site). In the Land of Lubliniec, one can also find many existing and planned animate and inanimate nature monuments, ecological land, and documentation sites.

The natural abundance of the Land of Lubliniec is attested to by the fact that as many as its 6 out of 8 communes are part of the exceptionally scenic Landscape Park "Lasy nad Górną Liswartą" (Forests on the Upper Liswarta River), the most well-known natural peculiarities of which are the monumental site of the rhododendron *catawbiense*, multiflorous *glanduliflora* variety, and an inanimate nature monument in Olszyna – erratic boulder with 5.2 m in circumference called the Devils' Stone.

Miejsce zerowania bociana czarnego. Feeding grounds of black storks.

Lanie. Does.

Rezerwat „Cisy w Łebkach”. „Cisy w Łebkach” (Yews in Łebki) Reserve.

Glaz narzutowy „Diabelski Kamień”. „Diabelski Kamień” (Devil's Stone) erratic boulder.

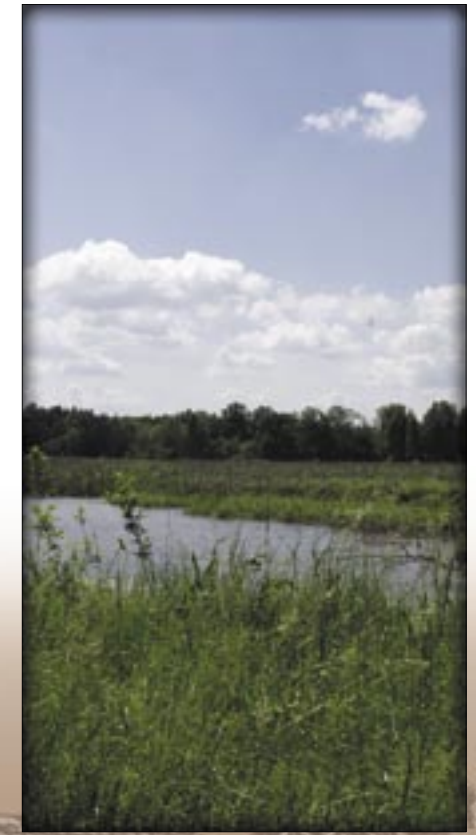
Bocian biały. White stork.

Łabędzie. Swans.

Łebki. Park Krajobrazowy „Łasy nad Górną Liswartą”. Łebki. „Łasy nad Górną Liswartą” (Forests on the Upper Liswarta River) Landscape Park.

Brzoza. Park Krajobrazowy „Łasy nad Górną Liswartą”. Brzoza. „Łasy nad Górną Liswartą” Landscape Park.

Ziemia Lubliniecka jest obszarem atrakcyjnym pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Składają się na to zarówno wysokie walory przyrodnicze i krajoznawcze, jak i wypoczynkowe. Podziwiając piękne krajobrazy, nieskażoną przyrodę, wiele interesujących zabytków architektonicznych, można znakomicie wypocząć i zregenerować siły.

Jednym z miejsc, które na pewno warto odwiedzić jest Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą”, gdzie bogactwo strumieni i zbiorników czystej wody oraz rozległe kompleksy leśne tworzą swoisty i niezwykle urokliwy krajobraz.

Godne odwiedzenia są również rezerwy przyrody, takie jak: „Góra Grojec”, „Rajchowa Góra”, „Jeleniok-Mikuliny”, „Cisy w Łebkach”, „Cisy nad Liswartą” i „Cisy koło Sierakowa” oraz pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej, m.in.: cisy w Sadowie, stanowisko różanecznika katawbijskiego w gminie Kochanowice czy „Diabelski Kamień” w Herbach.

Ziemia Lubliniecka słynie z cennych zabytków sakralnej architektury drewnianej Śląska, których nie można pominąć zwiedzając powiat lubliniecki. Najcenniejsze drewniane kościoły naszego regionu to: kościół Matki Boskiej Różańcowej w Boronowie, kościół Świętej Trójcy w Koszęcinie, kościół św. J.Chrzyciela w Brušku, kościół św. Marcina w Cieszowej czy kościół św. Anny w Lublińcu.

Warto też zobaczyć: Zespół Pałacowo-Parkowy w Koszęcinie i w Kochcicach oraz dawną fabrykę fajek glinianych w wsi Zborowskie.

Ziemia Lubliniecka jest doskonałym miejscem wypoczynku dla osób lubiących aktywny wypoczynek, zarówno dla miłośników sportów rowerowych, spacerowiczów, wędkarzy, jak i miłośników jazdy konnej. Dla tych ostatnich ośrodek wypoczynkowy „Posmyk - Leśne Ustronie” przygotował ciekawą ofertę jazdy w terenie, przejażdżek bryczką i kuligów. Na terenie gminy Kochanowice warto przespacerować się ścieżką dydaktyczną „Na Brzozę”, a w Koszęcinie - ścieżką o nazwie „Klepaczka”. Godne polecenia są również szlaki turystyczne „Józefa Lompy” czy „Powstańców Śląskich”.

Ziemia Lubliniecka usiana jest naturalnymi i sztucznie stworzonymi zbiornikami wodnymi, gdzie złowić można popularnego karpia, płocie czy karasie. Ponadto zbiorniki te, a szczególnie liczne stawy znajdujące się w dzielnicy Lublińca - Kokotku, pozwalają na uprawianie sportów wodnych. Do dyspozycji turystów pozostają w ośrodku „Silesiana” i „Posmyk - Leśne Ustronie” - łodzie, rowery wodne i kajaki. Dużą atrakcją może też okazać się sływ Małą Panwią oferowany przez GOSiR w Koszęcinie.

Jedną z najdynamiczniej rozwijających się dziedzin turystyki jest agroturystyka. Gospodarstwa agroturystyczne oferują wysoki standard wypoczynku, zapewniają szereg atrakcji, takich jak: jazda konna, wędkowanie, polowania, udział w codziennych czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa. Specjalnością tych gospodarstw jest zapewnienie turystom nie tylko możliwości aktywnego spędzania czasu, kontaktu z naturą, ale również spróbowania regionalnych potraw przygotowanych z ekologicznych produktów. Agroturystyka jest doskonałą ofertą dla całych rodzin, chcących oderwać się od zgiełku miasta i zrelaksować na łonie natury.

The Land of Lubliniec is an attractive areas as regards tourism and recreation owing to both great natural, sightseeing and leisure advantages. Admiring beautiful landscapes, pristine nature, and many interesting historical sights of architectonic interest, one can relax excellently and regain one's strength.

One of the places that are really worth visiting is the Landscape Park "Forests on the Upper Liswarta River", where the abundance of streams and bodies of clean water, as well as vast forest complexes create a peculiar and exceptionally bewitching scenery.

Worth visiting are also such nature reserves as: "Mount Grojec", "Mount Rajchowa", "Jeleniak-Mikuliny", "Yews in Lebki", "Yews on the Liswarta River" and "Yews near Sieraków", as well as animate and inanimate nature monuments, e.g. yews in Sadow, rhododendron catawbiense site in Kochanowice Commune and "Devil's Stone" in Herby.

The Land of Lubliniec is famous for its valuable historical sights of Silesian ecclesiastic wooden architecture, which cannot be omitted while visiting Lubliniec Poviats. The most precious wooden churches of the region are: Church of Our Rosary Lady in Boronów, Church of the Holy Trinity in Koszęcin, Church of St John the Baptist in Brusiek, Church of St Martin in Cieszowa, and Church of St Anna in Lubliniec.

The palace-park complexes in Koszęcin and Kochcice and the former factory of clay tobacco pipes in Zborowskie village are also worth visiting.

The Land of Lubliniec is an excellent place for people who like active leisure, i.e. enthusiasts of water sports, strollers, anglers and horse riding aficionados. The holiday resort "Posmyk-Leśne Ustronie" has prepared an interesting offer of cross-country horse riding, britzka rides and sleigh rides. In Kochanowice Commune, there is a great hiking trail - "Na Brzozę" didactic path, and in Koszęcin - "Klepaczka" path. "Józefa Lompy" and "Powstańców Śląskich" tourist trails are also worth recommending.

The Land of Lubliniec is pitted with natural and artificial bodies of water, where one can catch popular carp, roach and crucian carp. Additionally, these reservoirs, especially numerous ponds in the Kokotek District of Lubliniec enable practising of water sports. At tourists' disposal, the "Silesiana" and "Posmyk - Leśne Ustronie" holiday resorts have boats, pedal boats and kayaks. A kayaking trip down the Mała Panwia River, offered by GOSiR in Koszęcin, can be a great attraction as well. Agri-tourism is one of the most dynamically developing fields of tourism.

Agri-tourist farms offer high standard leisure and lots of attractions such as horseback riding, angling, hunting, participation in everyday activities connected with running a farm. These farms specialise in providing tourists with possibilities of spending their time actively, communing with nature, and tasting regional dishes prepared from ecological products. Agri-tourism is an excellent offer for whole families eager to take a break from big city hustle and bustle and to relax in the open.

Stanowisko różanecznika katawbijskiego w Brzozie. Rhododendron catawbiense position in Brzoza.

Ośrodek wypoczynkowy w Kokotku. Holiday resort in Kokotek.

Coroczny rajd rowerowy po lublinieckich lasach. Annual bicycle race around Lubliniec forests.

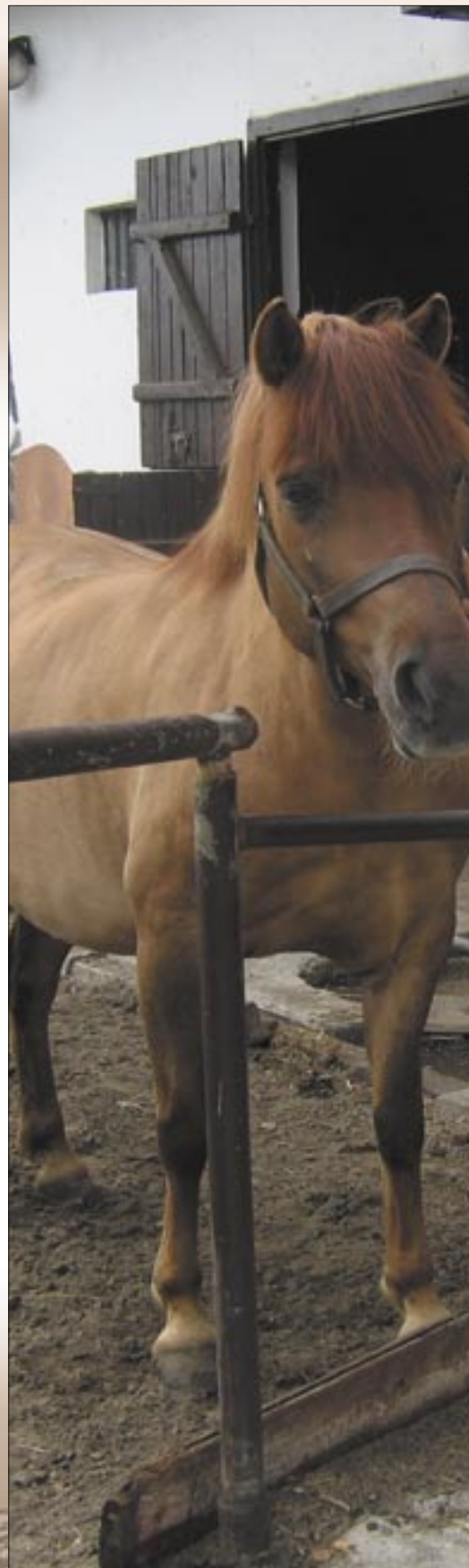
Osrodek wypoczynkowy „Silesiana”. „Silesiana” holiday resort.

Osrodek wypoczynkowy w Kokotku. Holiday resort in Kokotek.

GOSIR w Koszęcinie. GOSIR in Koszęcin.

Osrodek jazdy konnej w Kokotku. Horseback riding centre in Kokotek.

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” powstał 54 lata temu, powołano go decyzją Ministra Kultury i Sztuki 10 marca 1953 roku. Inauguracja działalności miała miejsce 1 lipca tego samego roku. Od kilku lat, w pierwszych dniach lipca, Zespół obchodzi swoje urodziny na wielkim pikniku artystycznym pod nazwą „Święto Śląska”.

Pomysłodawcą, założycielem „Śląska” i jego dyrektorem artystycznym był profesor Stanisław Hadyna - syn śląskiego nauczyciela muzyki i znanego zbieracza pieśni ludowych. Pozostając od dzieciństwa pod urokiem świata legendy i fantazji zamkniętego w pieśniach i tańcach ziemi śląskiej, postanowił założyć zespół, który oddałby całe bogactwo i oryginalność śląskiego folkloru. Potrzebował do tego celu uzdolnionej i wrażliwej młodzieży. Ogłoszono przesłuchania i 120 wykonawców zostało wybranych spośród 12 000 kandydatów.

Pierwszy oficjalny występ „Śląska” w Warszawie jesienią 1954 roku był ogromnym sukcesem. „Śląsk” stał się rewelacją dla całego kraju, a z czasem dla świata. W 1955 roku Zespół wyruszył na pierwsze wycieczki do Czechosłowacji i Związku Radzieckiego. Od tamtej pory Zespół podziwiali kilkadziesiąt milionów widzów na kilku kontynentach, m.in. w Japonii, Stanach Zjednoczonych, Algierii, Australii, Belgii, Chinach, Danii, Egipcie, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Hongkongu, Izraelu, Jugosławii, Kanadzie, Korei, Mongolii, Meksyku, Norwegii, Rumunii, Tunezji, na Węgrzech, w Wielkiej Brytanii, Włoszech i dawnym ZSRR. Przejechali miliony kilometrów, wioząc ze sobą nie tylko młodzieńczą radość i werwę, ale i tony kostiumów. Wysoki poziom artystyczny Zespołu przyniósł mu uznanie na całym świecie, liczne nagrody i dyplomy honorowe, z których wymienić można Śląską Nagrodę Muzyczną i Artystyczną, honorowy dyplom uznania Prezydenta USA oraz dyplom uznania Ministra Kultury ZSRR itp.

Ambicją Zespołu jest prezentowanie wielowiekowego folkloru śląskiego, który mimo występowania na olbrzymim zróżnicowanym terenie - zachowuje swoiste, jemu tylko właściwe oblicze. Składają się na to charakterystyczne rytmy, zwroty, melodyczne tematy i teksty poszczególnych pieśni. Ponadto jedną z najcenniejszych wartości śląskiego folkloru jest zdolność przetwarzania wszystkiego na własny oryginalny sposób. Z czasem Zespół włączył do swojego repertuaru inne polskie pieśni i tańce oraz opracowania oper, oratoriów i muzyki sakralnej.

„Śląsk” to niezwykła synteza muzyki, tańca i śpiewu o ludowych korzeniach. Zjawisko budzące zachwyt, podziw i szacunek wśród odbiorców na całym świecie. Od 54 lat prezentują najwyższy poziom umiejętności wykonawczych. Znakami firmowymi Zespołu są perfekcjonizm i profesjonalizm. Orkiestra, chór, balet są dumą „Śląska”. Wierność tradycji w każdym słowie tekstu piosenki czy dźwięku muzyki, dbałość o szczegóły i kolorystykę strojów to kolejne atuty Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Dynamika aktywności artystycznej daje obraz instytucji dążącej do nowoczesności w działaniu. Korzystając z dobrodziejstw nowoczesnego marketingu, Zespół porusza się w sferze tradycji kultury regionalnej i narodowej, dając wyraz doskonałej adaptacji do wymogów współczesnego rynku muzycznego. Obecnie Zespół liczy ok. 120 artystów, tancerzy, chórzystów i muzyków. Dbą o nich 80-osobowe zaplecze. Nad wszystkim czuwają Dyrektor Zespołu Adam Pastuch i Dyrektor Artystyczny Jerzy Wójcik, najwierniejsi strażnicy dziedzictwa prof. Stanisława Hadyny i Elwiry Kamińskiej.

STANISŁAW HADYNA SONG AND DANCE ENSEMBLE „ŚLĄSK”

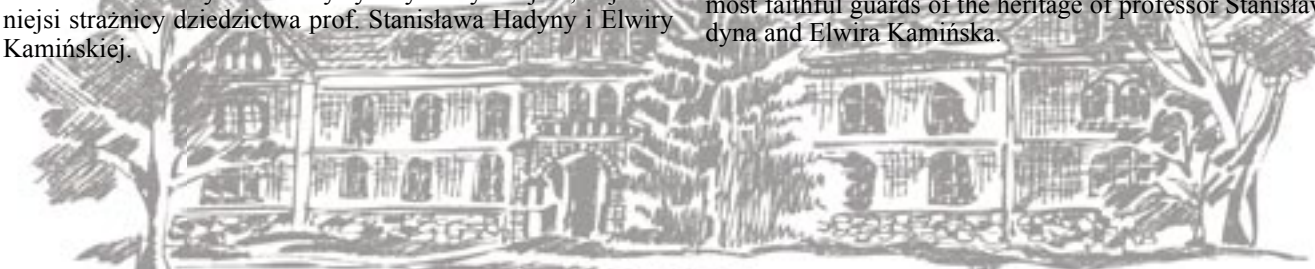
The Song and Dance Ensemble „Śląsk” was established 53 years ago under a decision of the Culture and Art Minister on March 10, 1953. The ensemble’s operation was initiated on July 1, 1953. For several years now, the ensemble has celebrated its birthday on the first days of July during the “Silesia’s Holiday” big artistic picnic.

The originator and founder of the „Śląsk” ensemble and its artistic director was professor Stanisław Hadyna - son of a music teacher from Silesia and famous collector of folk songs. Being since childhood under the spell of the world of legend and fantasy in the songs and dances of the Land of Silesia, he decided to found an ensemble that would reflect the entire abundance and uniqueness of Silesian folklore. To realise his objective he needed talented and sensitive young people. Auditions were announced and 120 performers were selected from among 12,000 candidates.

The first official performance of the „Śląsk” ensemble in Warsaw in the autumn of 1954 was a huge success. The „Śląsk” became a sensation throughout Poland and later the world as well. In 1955, the ensemble gave the first performances abroad, i.e. in Czechoslovakia and Soviet Union. Since that time, the ensemble has been admired by scores of millions of spectators on many continents, among others in Japan, USA, Algeria, Australia, Belgium, China, Denmark, Egypt, Finland, France, Greece, Spain, Holland, Hong-Kong, Israel, Yugoslavia, Canada, Korea, Mongolia, Mexico, Norway, Romania, Tunisia, Hungary, Great Britain, Italy and the former USSR. The ensemble has travelled millions of kilometres taking along not only youthful joy and verve but also tons of costumes. The high artistic level of the ensemble has brought its recognition throughout the world, numerous awards and diplomas, e.g. the Silesian Music and Artistic Award, honourable diploma of merit from the US President, and diploma of merit from the SU Culture Minister.

The ambition of the ensemble is to present the centuries-old Silesian folklore, which - in spite of giving performances in areas of huge diversification - preserves its individual image, characteristic of this ensemble only. This involves characteristic rhythms, phrases, melodic themes and texts of particular songs. Additionally, one of the most precious values of Silesian folklore is the ability of processing everything into its own original way. With the passage of time, the ensemble included in its repertoire other Polish songs and dances, as well as preparations of operas, oratorios and church music.

The „Śląsk” is an unusual synthesis of music, dance and song with folk roots. A phenomenon arousing admiration and inspiring respect among audiences throughout the world. For 53 years, the ensemble presents the highest level of performance skills. Perfectionism and professionalism are the ensemble’s hallmark. Orchestra, choir and ballet are the pride of the „Śląsk”. Faithfulness to tradition in each word of lyrics and music sound, attention to detail, and colour of costumes are other strong points of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”. The dynamics of artistic activity gives a picture of an institution aiming at modernity in action. Making use of the benefits of modern marketing, the ensemble moves in the field of the tradition of regional and national culture, giving voice to excellent adaptation to the requirements of the contemporary music market. Currently, the ensemble numbers 120 artists, dancers, choir singers and musicians. They are accompanied by 80-person backup. Everything is managed by the ensemble’s general manager Adam Pastuch and artistic director Jerzy Wójcik, the most faithful guards of the heritage of professor Stanisław Hadyna and Elwira Kamińska.

Krakowiak w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Cracovienne performed by the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Siedziba Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Seat of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Występ ZPPT „Śląsk”. Performance of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Koncert ZPPT „Śląsk”. Concert of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Chór Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Choir of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Trojak, Trojak.

Priorytetem dla szkół prowadzonych przez powiat lubliniecki jest wszechstronne przygotowanie uczniów do podjęcia dalszej nauki lub pracy. Wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli dzięki nowoczesnemu zapleczu dydaktycznemu kształci młodych ludzi w zawodach dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

Powiat lubliniecki jest organem prowadzącym dla następujących placówek: Zespół Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu

W skład Zespołu wchodzi: I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, Technikum nr 1 (zawód technik ekonomista) i Szkoła Policealna (zawód – technik rachunkowości). Szkoła współpracuje z Fundacją Szumana i Centrum Europejskim w Gliwicach. Rozwija się turystyka szkolna, nie tylko na trasach krajowych, ale także zagranicznych (Grecja, Włochy, Hiszpania, Francja, Wielka Brytania). W ostatnim okresie młodzież podjęła współpracę z Hans Thoma Gimnazjum w Lörrach (Niemcy) oraz Bad Nauheim (Niemcy). Grupa uczniów wraz z nauczycielami realizuje od 2005 r. projekt Socrates Comenius. Szkoła posiada nowoczesne pracownie komputerowe, halę sportową z boiskiem głównym o wymiarach 36 x 25 m, widownią na 220 miejsc siedzących, siłownią i salą do aerobiku. W szkole znajduje się również strzelnica sportowa i obserwatorium astronomiczne.

Zespół Szkół Ogólnokształcząco-Technicznych w Lublińcu.

Młodzież może kształcić się w zawodach: technik budownictwa, technik mechanik, informatyk, handlowiec, hotelarz. W szkole istnieje liceum profilowane o kierunkach: zarządzanie informacją, jak również liceum ogólnokształcące z poszerzonym językiem polskim oraz geografią. Szkoła posiada 4 pracownie informatyczne i pracownię multimedialną, skomputeryzowaną bibliotekę, salę gimnastyczną oraz siłownię.

Zespół Szkół Zawodowych w Lublińcu.

Szkoła posiada nowoczesne zaplecze komputerowe, pracownię elektryczną, mechaniczną, gabinety przedmiotowe, salę gimnastyczną, siłownię, bibliotekę. Od 2000 roku szkoła współpracuje ze szkołą Rheinfelden. W ramach tej współpracy odbywa się wymiana młodzieży szkolnej. Młodzież uczestniczy w zajęciach sportowych, obozach, zawodach krajowych i zagranicznych.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Medycznych w Lublińcu.

Szkoła prowadzi szeroką współpracę z instytucjami, ośrodkami akademickimi i placówkami lokalnymi oraz współpracuje z innymi szkołami unijnymi, m.in. z placówką opiekuńczą w Neuss (Niemcy), do której młodzież wyjeżdża na zajęcia praktyczne. Zespół stał się również posiadaczem nowoczesnej pracowni informatycznej. Młodzież z własnej inicjatywy założyła wolontariat, który zajmuje się opieką nad dziećmi ze świetlicy środowiskowej i pomocą wszystkim potrzebującym, a młodzież szkoły policealnej na kierunku ratownik medyczny prowadzi szkolenia w szkołach i przedszkolach. Uczniowie szkoły stworzyli własną gazetkę szkolną, którą wydają każdego miesiąca. W szkole funkcjonuje „Szkolny Klub Europejski” oraz koła zainteresowań.

Na terenie powiatu funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących, który jest jedną z największych tego typu placówek w Polsce. W Ośrodku oprócz szkół znajduje się: internat, warsztaty szkolne, sala gimnastyczna, jadalnia i 6 nowoczesnych pracowni komputerowych. Placówka współpracuje z innymi jednostkami tego typu w kraju i za granicą, organizuje ogólnopolskie konferencje i warsztaty metodyczne, olimpiady i konkursy przedmiotowe oraz zawody sportowe. Ośrodek posiada sprzęt do terapii metodą TOMATISA, którą stosuje się do leczenia zaburzeń mowy, dysleksji oraz zaburzeń głosu. Wspomaga walkę ze stresem, zmniejsza lęk i stany napięcia. Wychowankowie Ośrodka mogą też korzystać z Sali Doświadczania Świata.

Powiat może poszczycić się dobrze funkcjonującym Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Herbach. Jest to placówka całodobowej opieki o charakterze resocjalizacyjno-rewalidacyjnym przeznaczona dla młodzieży niedostosowanej społecznie i upośledzonej umysłowo. W placówce znajduje opiekę 70 chłopców w wieku od 11 do 18 lat, zaniedbanych kulturowo, zdemoralizowanych, w większości bez oparcia w rodzinie. Ośrodek zapewnia im opiekę i wychowanie, resocjalizację i rewalidację, możliwość leczenia uzależnień oraz zdobycie kwalifikacji zawodowych. W pracy wychowawczej dużą wagę przywiązuje się do nowatorskich grup wychowawczych, w których młodzież uczy się norm i zasad współżycia oraz współdziałania, zdobywania umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego. Obecnie młodzież może kształcić się w zawodach: kucharz małej gastronomii i ogrodnik terenów zielonych.

Dzieci i młodzież upośledzona w stopniu lekkim, umiarkowanym i głębokim realizuje zajęcia dydaktyczne w Zespole Szkół Specjalnych nr 2 im. Marii Grzegorzewskiej. Szkoła zapewnia swoim wychowankom bezstresową naukę opartą na dostosowanych do możliwości intelektualnych dziecka programach nauczania. Specjaliści prowadzą zajęcia z rewalidacji indywidualnej wyrównującej braki edukacyjne. W ofercie szkoły są również zajęcia na basenie (bezpłatne) i gimnastyka korekcyjna. Szkoła zapewnia pomoc logopedyczną, naukę informatyki i jęz. angielskiego, utworzona została też pracownia Malarstwa Emocjonalnego. W ramach zajęć rewalidacyjno-wychowawczych z dziećmi głęboko upośledzonymi stosuje się nowoczesne metody pracy, jak ruch rozwijający W. Sherborne czy metodę „Snoezlen” w Sali Doświadczania Świata.

The priority of the schools managed by Lubliniec Poviata is comprehensive preparation of students to continue their education or to get a job. Based on modern didactic facilities, highly qualified teachers educate young people in specialisations adapted to the needs of the job market.

Lubliniec Poviata is a managing body of the following educational institutions:

Adam Mickiewicz Group of Schools No. 1 in Lubliniec

The group includes: Adam Mickiewicz Secondary School of General Education No. 1, Secondary Technical School No. 1 (profession: economic technician) and Postsecondary School (profession – accounting technician). The school co-operates with the Szuman Foundation and the European Centre in Gliwice. School tourism develops here on domestic and foreign routes (Greece, Italy, Spain, France, Great Britain). Recently, young people have started co-operation with the Hans Thoma Middle School in Lörrach (Germany) and Bad Nauheim (Germany). Since 2005, a group of students along with teachers have been implementing the Socrates Comenius project. The school has modern computer rooms, a sports hall with a main sports field measuring 36 x 25m, a 220-seat auditorium, a body-building gym and a room for aerobics. The school also features a sports shooting range and an astronomical observatory.

Group of Secondary General Education and Technical Schools in Lubliniec.

Young people are educated here in the following specialisations: construction technician, mechanical technician, computer scientist, trader, and hotelier. The school includes a secondary school with specialisation: information management, and a secondary school of general education with an extended program of Polish and Geography. The school has 4 computer science rooms and a multimedia laboratory, a computerised library, a gym and a body-building gym.

Group of Vocational Schools in Lubliniec.

The school has modern computer rooms, electrical, mechanical and subject workrooms, a gym, a body-building gym, and a library. Since 2000, the school co-operates with the Rheinfelden school, which covers school youth exchange. Young people participate in sports activities, camps, as well as national and international competitions.

Group of Secondary Schools of General Education and Medicine in Lubliniec.

The school co-operates with institutions, academic centres and local institutions, as well as other EU schools, e.g. a tutelar institution in Neuss (Germany), to which young people go to participate in practical classes. The group has also gained a modern computer science laboratory. On their own initiative, young people have established voluntary service, which covers taking care of the children from the community common-room and providing assistance for the needy; whereas young people from the postsecondary school medical rescue department conduct trainings at schools and kindergartens. The school's students have created their own school gazette, which is published each month. The "School's European Club" and interest circles operate in the school.

The Special Education-Tutelar Centre for the Deaf and the Hearing-Impaired operates in the poviata. It is one of the biggest institutions of this type in Poland. Besides schools, the centre includes a dormitory, school workshops, a gym, a dining room and 6 modern computer laboratories. The centre co-operates with other institutions of this type in Poland and abroad, organises all-Polish conferences and methodological workshops, as well as knowledge and sports competitions. The centre has equipment for TOMATIS method therapy that is used for the treatment of speech disorders, dyslexia and voice disorders. It also helps relieve stress, anxiety and emotional tension. The wards of the centre can also make use of its World Experience Room.

The poviata can boast its well-functioning Youth Tutelar Centre in Herby. This is an institution providing 24h care of social rehabilitation character designed for young people, who are socially unadjusted and mentally disabled. The centre takes care of 70 boys at the age of 11-18 years, who are culturally neglected, demoralised, mostly without any support from their families. The centre takes care of them, educates and rehabilitates them, provides them with the possibility of addiction treatment and acquiring vocational qualifications. In educational work, a great emphasis is put on innovative educational groups, in which young people learn the standards and principles of co-existence and interaction, acquiring planning skills and free time spending skills. Currently, young people are educated in two specialisations – small catering business cook and green areas gardener.

Children and young people with mild, moderate and severe disability are educated at the Maria Grzegorzewska Group of Special Schools No. 2. The school provides its wards with stress-free education based on education programs adapted to their intellectual abilities. Specialists conduct classes in individual rehabilitation compensating for educational gaps. The school's offer includes also swimming (free of charge) and remedial gymnastics. The school provides logopedic assistance, computer science and English classes, as well as Emotional Painting classes. Within rehabilitation-tutorial activities with severely disabled children, modern methods of work are used, e.g. W. Sherborne developing movement or "Snoezlen" method at the World Experience Room.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących. Special School-Care Centre for the Deaf and Poorly Hearing.

Observatorium astronomiczne w Zespole Szkół nr 1 w Lublińcu. Astronomical observatory at the Group of Schools No. 1 in Lubliniec.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Herbach. Youth Care Centre in Herby.

Hala sportowa przy Zespole Szkół nr 1 im. A. Mickiewicza w Lublińcu. Sports hall attached to the A. Mickiewicz Group of Schools No. 1 in Lubliniec.

Hala sportowa przy Zespole Szkół nr 1 im. A. Mickiewicza w Lublińcu. Sports hall attached to the A. Mickiewicz Group of Schools No. 1 in Lubliniec.

Zajęcia w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Medycznych. Classes in the Group of General Education and Medical Schools.

POMOC SPOŁECZNA I ZDROWIE

Powiat lubliniecki może poszczycić się bardzo dobrze funkcjonującymi ośrodkami pomocy społecznej, wśród których znajdują się:

Dom Pomocy Społecznej w Lublińcu przy ul. Kochcickiej 14 - dom typu stacjonarnego przeznaczony dla osób przewlekle chorych psychicznie. W Lublińcu mieszkają mężczyźni (245 osób), a w filii w Koszęcinie – kobiety (33 osoby). Dom zapewnia usługi medyczno-rehabilitacyjne oraz opiekuńczo-terapeutyczne. Pracownicy starają się utrzymywać i rozwijać więzi z rodzinami mieszkańców poprzez kontakt listowny, bezpośrednie wizyty, organizowanie wspólnych spotkań z członkami ich rodzin. W Domu znajduje się kawiarnia, salon fryzjerski, gabinet stomatologiczny i lekarski. Mieszkańcom proponuje się różne formy zajęć terapeutycznych, spędzania wolnego czasu, organizowane są wycieczki krajoznawcze i występy artystyczne.

Przy Domu Pomocy Społecznej funkcjonują Warsztaty Terapii Zajęciowej. Warsztaty realizują zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie samodzielnego i aktywnego życia.

Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” w Lublińcu przy ul. E. Cyrana 10 to dom typu stacjonarnego, zapewnia całodobową opiekę i przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych. Wykwalifikowany personel zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę pielęgniarską i medyczną. Dom posiada gabinety lekarskie, w tym również stomatologiczny. Nad sprawnością fizyczną czuwają rehabilitanci w gabinetach: fizykoterapii, hydroterapii i sali gimnastycznej. Na terenie Domu znajduje się kaplica, biblioteka, kawiarenka i sklepik. Na terenie Domu działa zespół śpiewaczy „Złota Jesień”, mieszkańcy redagują miesięcznik „Wiarus” informujący o ważnych wydarzeniach w Domu.

Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Lublińcu przy ul. 74 GPP 2 to dom typu stacjonarnego, zapewnia całodobową opiekę i przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w wieku od 3 do 30 lat. Dom przygotowany jest na pobyt 68 mieszkańców, na rzecz których realizowane są podstawowe działania opiekuńczo-terapeutyczne, medyczno-rehabilitacyjne, socjalno-bytowe. Dom wyposażony jest w urządzenia do: fizykoterapii, kinezyterapii, hydroterapii. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z zajęć terapeutycznych w pracowniach: plastycznej, kulinarnej, krawieckiej, ceramicznej, komputerowej. Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w realizacji potrzeb kulturalnych, religijnych, rekreacyjnych, oświatowych oraz w rozwiązywaniu problemów osobistych.

W Rusinowicach (gmina Koszęcin) działa Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Założeniem pracy i działalności Ośrodka jest szeroko rozumiana kompleksowa rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z dysfunkcją narządów ruchu oraz rehabilitacja osób chorych na cukrzycę insulinozależną, połączona ze szkoleniem ich opiekunów.

W Ciasnej znajduje się Dom Dziecka, w którym przebywają dzieci czasowo lub trwale pozbawione opieki rodzicielskiej. Jest to placówka socjalizacyjna przeznaczona dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 18 lat. Dom zapewnia swoim wychowankom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb. Poprzez różnorodne formy oddziaływań stwarza warunki zapewniające dzieciom prawidłowy rozwój, poczucie bezpieczeństwa oraz przygotowuje do samodzielnego życia.

Na terenie powiatu działają również placówki rodzinne, są to dwa rodzinne domy dziecka położone w Koszęcinie, których zadaniem jest zapewnienie właściwych warunków rozwoju, opieki i wychowania dzieciom pozbawionym tego ze strony rodzin naturalnych.

W Lublińcu znajdują się dwa szpitale: Szpital Powiatowy i Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny. W tym roku rozpoczęto I etap modernizacji Szpitala Powiatowego polegający na budowie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. W następnych etapach przewiduje się budowę pawilonu łóżkowego na potrzeby oddziałów: wewnętrznego i dziecięcego. W kolejnych etapach zostanie wybudowany pawilon dla bloku operacyjnego oraz pawilon łóżkowy dla oddziałów: chirurgicznego, ginekologiczno-położniczego oraz oddziału pulmonologicznego. Od 1 lipca 2006 r. na terenie powiatu funkcjonuje też nowoczesnie wyposażone Centrum Powiadomienia Ratunkowego.

Projekt będącego w modernizacji Szpitala Powiatowego. Design of the Powiat Hospital being modernised.

SOCIAL ASSISTANCE AND HEALTH CARE

Lubliniec Poviats can also boast very well functioning social assistance centres, including:

The Social Assistance Centre in 14 Kochcicka Street in Lubliniec, which is a stationary centre for people with chronic mental diseases. Men (245) live in the centre in Lubliniec, and women (33) in the centre's branch in Koszęcin. The centre provides medical-rehabilitation and caring-therapeutic services. The centre's employees do their best to maintain and develop relations with the families of the wards through letters, direct visits, organisation of meetings with members of their families. The centre features a café, a hairdressing salon, a dental office and a medical office. The wards are offered different types of therapeutic activities, spending their free time, and sightseeing trips and artistic performances are organised.

Occupational Therapy Workshops are attached to the Social Assistance Centre. The workshops carry out tasks in the field of vocational and social rehabilitation aimed at general development and improvement of each participant's abilities necessary for as independent and active living as possible.

The Social Assistance Centre "Dom Kombatanta" in 10 E. Cyrana Street in Lubliniec is a stationary centre providing 24h care for people with chronic somatic diseases. Highly qualified personnel provide 24h nursing and medical care for the wards. The centre features medical offices, including a dental office. Rehabilitators watch over physical fitness at physical therapy and hydrotherapy rooms and a gym. On the centre's premises, one can find a chapel, a library, a café and a shop. The "Złota Jesień" singing group is active here, and the wards edit the "Wiarus" monthly informing about important events at the centre.

The "Zameczek" Social Assistance Centre in 74 GPP Street No. 2 in Lubliniec is a stationary centre providing 24h care for children and young people with intellectual disabilities at the age of 3-30. The centre is prepared for the stay of 68 wards. Basic caring-therapeutic, medical-rehabilitation, and social-living operations are carried out for them there. The centre has equipment for physical therapy, kinesitherapy and hydrotherapy. The wards take part in therapeutic activities at artistic, culinary, sartorial, pottery and computer rooms. They are assisted in satisfying their cultural, religious, recreational and educational needs, and in solving their personal problems.

The Rehabilitation-Education Centre for Disabled Children and Young People operates in Rusinowice (Koszęcin Commune). The centre provides complex physical rehabilitation for disabled children and young people with dysfunctions of organs of locomotion, and rehabilitation of people suffering from insulin dependent diabetes, combined with training their carers.

In Ciasna, there is a Children's Home for children, who are without parental care temporarily or permanently. This is a socialisation institution for children and young people at the age of 3-18. The centre provides its wards with 24h care and education, and meets all their necessary needs. Through different forms of interactions, the centre creates conditions securing the children's right development, the feeling of safety, and prepares them to independent living.

Family institutions are also active in the poviat area – these are two family type children's homes located in Koszęcin, the task of which is to secure the right conditions for development, care and upbringing of children devoid of this from the side of their biological families.

In Lubliniec, there are two hospitals: Poviats Hospital and Voivodeship Neuropsychiatric Hospital. The first stage of modernisation of the Poviats Hospital, consisting in construction of the hospital's Rescue Department, has been started this year. Next stages provide for the construction of a bed pavilion for the internal and paediatric units. Successive stages include construction of a pavilion for the operating suite and a bed pavilion for surgical, gynaecological-obstetric and pulmonological units. The Rescue Notification Centre with modern equipment was opened in the poviat on July 1, 2006.

Dom Pomocy Społecznej „Zameczek”. Social Assistance Centre „Zameczek”.

Biblioteka w DPS „Zameczek”. Library at the Social Assistance Centre „Zameczek”.

Powiatowa Olimpiada Osób Niepełnosprawnych. Poviats Olympics of the Disabled.

Sala Doświadczania Świata. World Experience Room.

Warsztaty Terapii Zajęciowej. Occupational therapy Workshop.

Zabawa mikołajkowa. December 6 gift-shower party.

GMINA BORONÓW

Urząd Gminy w Boronowie
ul. Dolna 2, 42-283 Boronów
tel. 034/366 98 15, 034/353 91 00, 034/353 91 10
fax 034/366 98 14
e-mail: boronow@silesia.com.pl
www.boronow.pl

liczba mieszkańców - 3290 osób
powierzchnia gminy - 56,34 km²

Miejscowości wchodzące w skład gminy:
Boronów, Dębowa Góra, Grojec, Hucisko, Zumpy oraz przysiółki Doły i Sitki.

Gmina Boronów leży na północno-wschodnim krańcu Górnego Śląska, we wschodniej części powiatu lublinieckiego. To niewielka gmina o charakterze rolniczym.

Boronów jest jedną z najstarszych miejscowości Górnego Śląska o bogatej przeszłości historycznej, gdzie odnaleziono ślady najdawniejszego osadnictwa. Na obszarze gminy znajduje się wiele zabytków: piękny drewniany kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej z początku XVII wieku, stare kapliczki przydrożne w Boronowie i Dębowej Górze oraz zachowane w poszczególnych wioskach relikty XIX-wiecznego budownictwa wiejskiego.

Dużą atrakcją przyrodniczą jest stanowisko bobrów. W gminie rozwija się turystyka piesza i rowerowa. Osoby preferujące czynny wypoczynek znajdą coś dla siebie na placu rekreacyjno-sportowym przy Zespole Placówek Oświatowych oraz w sołectwie Grojec, gdzie m.in. znajdują się: boiska do piłki nożnej, siatkówki oraz koszykówki, natomiast zwolennicy sportów wodnych mogą skorzystać z otwartego kąpieliska położonego na drodze Boronów-Hucisko.

BORONÓW COMMUNE

Commune Office in Boronów
ul. Dolna 2, 42-283 Boronów
tel. 034/366 98 15, 034/353 91 00, 34/353 91 10
fax 034/366 98 14
e-mail: boronow@silesia.com.pl
www.boronow.pl

population - 3,290 people
area - 56.34 km²

Towns of the commune:
Boronów, Dębowa Góra, Grojec, Hucisko, and Zumpy, as well as hamlets of Doły and Sitki.

Boronów Commune is located on the north-eastern limits of Upper Silesia, in the eastern part of Lubliniec Poviast. This is a small agricultural commune.

Boronów is one of the oldest towns in Upper Silesia, with rich history, where traces of the earliest settlement have been found. In the commune, one can see many historical sights: the beautiful wooden church of Our Rosary Lady from the early 17th century, old wayside shrines in Boronów and Dębowa Góra, and relics of 19th-century rural buildings preserved in individual villages.

A great natural attraction is the local habitat of beavers. Hiking and biking are being developed in the commune. People preferring active leisure will find something for themselves in the recreational-sports yard by the Group of Educational Institutions and in the group of villages of Grojec, featuring: soccer, handball and basketball fields, whereas enthusiast of water sports can make use of the watering place on the road Boronów-Hucisko.

Drewniany kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej w Boronowie. Wooden church of Our Rosary Lady in Boronów.

Zespół Placówek Oświatowych. Group of Education Institutions.

Kąpielisko przy drodze Boronów-Hucisko. Bathing beach by the road Boronów-Hucisko.

GMINA CIASNA

Urząd Gminy w Ciasnej
ul. Nowa 1a, 42-793 Ciasna
tel. 034/353 51 00
fax 034/353 51 05
e-mail: ciasna@ug.pl
www.ciasna.ug.pl

liczba mieszkańców - 7946 osób
powierzchnia - 134 km²

Miejscowości wchodzące w skład gminy: Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Molna, Sieraków Śląski, Panoszów, Wędzina, Zborowskie.

Gmina Ciasna leży w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie lublinieckim, na granicy Borów Stobrawskich.

Prowadzi przez nią droga krajowa Katowice-Poznań oraz linia kolejowa umożliwiająca połączenie z wieloma miejscowościami w całym kraju.

Gmina ma charakter rolniczy: 7004 ha to użytki rolne, 5137 ha zajmują lasy, a 377 ha stawy hodowlane karpia.

W Panoszowie znajduje się kopalnia ilów kajprowych - gliny do wyrobu produktów ceramicznych. Złoża te pod względem jakości szacowane są jako jedne z lepszych w Europie.

Na terenie gminy istnieje kilka większych zakładów produkcyjnych: Cegielnia Patoka, KOSPAN - boazeria panelowa, EJOT - tworzywa sztuczne, a także wiele mniejszych reprezentujących stolarstwo, handel i usługi.

Gmina inwestuje w poprawę infrastruktury i ochronę środowiska. Niektóre miejscowości posiadają sieć gazową i wodociagową, kanalizację i oczyszczalnię ścieków. Obecnie zostały zakończone prace przy budowie II etapu kanalizacji w Ciasnej.

Oświata w gminie to głównie trzy szkoły podstawowe, które znajdują się w Ciasnej, Sierakowie Śląskim i Zborowskiem oraz Gimnazjum w Ciasnej.

Opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym (3-6 lat) sprawują przedszkola, które znajdują się we wszystkich sołectwach za wyjątkiem Dzielnej, Molnej i Panoszowa.

Teren gminy ma naturalne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Są tu: rezerwat cisów i siedlisko bociana czarnego oraz zespoły parkowo-pałacowe w Ciasnej, Patoce, Sierakowie i Wędzinie.

Istnieją duże możliwości inwestowania i budowy bazy turystycznej, usług, handlu i budownictwa indywidualnego.

Gmina zapewnia swoim mieszkańcom podstawową opiekę zdrowotną (trzy ośrodki zdrowia, gabinet masażu leczniczego, stacja Caritas), a także możliwość rekreacji i wypoczynku poprzez udział w różnorodnych imprezach sportowych i turystycznych organizowanych przez kluby sportowe oraz ośrodek wczasowy w Brzegach.

Cisy. Yews.

Pałac w Patoce. Palace in Patoka.

Dąb w Sierakowie. Oak in Sieraków.

CIASNA COMMUNE

Commune Office in Ciasna
42-793 Ciasna, ul. Nowa 1a
tel. 034/353 51 00
fax 034/353 51 05
e-mail: ciasna@ug.pl
www.ciasna.ug.pl

population - 7,946 people
area - 134 km²

Towns of the commune: Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Molna, Sieraków Śląski, Panoszów, Wędzina, and Zborowskie.

Ciasna Commune is located in the north-western part of Śląskie Voivodeship, in Lubliniec Poviast, on the limits of the Stobrawskie Coniferous Forests.

The main road Katowice-Poznań and a railway line, providing connections with many cities in Poland, run through the commune.

The commune is agricultural in character: arable land covers 7,004 ha, forests - 5,137 ha, and carp ponds - 377 ha.

In Panoszów, there is a mine of Keuper clay for the production of ceramic goods. As regards quality, these deposits are ones of the best in Europe.

Several bigger production plants operate in the commune: Patoka Brickyard, KOSPAN - wall panelling, EJOT - plastics, as well as many smaller ones in the sectors of carpentry, trade and services.

The commune invests in improvement of technical infrastructure facilities and in environmental protection. Some localities have gas, water-supply and sewage systems and a sewage treatment plant. Works of the second stage of the sewage system construction in Ciasna have recently been completed.

Education in the commune means mainly three primary schools located in Ciasna, Sieraków Śląski and Zborowskie, and a middle school in Ciasna.

Kindergartens providing care for 3-6-year-old children are located in all groups of villages, except Dzielna, Molna and Panoszów.

The commune has natural-landscape advantages. Here, one can see a reserve of yews and a habitat of black storks, as well as palace-park complexes in Ciasna, Patoka, Sieraków and Wędzina.

There are vast opportunities for investments and construction of a tourist base, services, trade and individual housing.

The commune provides its residents with basic health care (three health centres, therapeutic massage office, Caritas station), as well as recreation and leisure possibilities through participation in different sports and tourist events organised by sports clubs and the holiday resort in Brzegi.

GMINA HERBY

Urząd Gminy w Herbach
ul. Lubliniecka 33, 42-284 Herby
tel. 034/357 41 00 (01)
fax 034/357 41 05
e-mail: gmina@herby.pl
e-mail: urzherby@poczta.onet.pl
www.herby.pl

liczba mieszkańców - 6927 osób
powierzchnia gminy - 87,47 km²

Miejscowości wchodzące w skład gminy: Brasowe, Braszczok, Chwostek, Cztery Kopy, Drapacz, Głąby, Hadra, Herby, Kalina, Kierzki, Kolonia Lisów, Lisów, Łebki, Łęg, Mochała, Niwy, Olszyna, Otrzęsie, Oleksiki, Pietrzaki, Piłka, Pustkowie, Tanina, Turza

Gmina Herby położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie lublinieckim, w odległości ok. 18 km na południowy zachód od Częstochowy. Od miasta wojewódzkiego Katowice oddalona jest ok. 70 km na północ.

Główną rzeką gminy jest Liswarta, należąca do zlewni Warty. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, ma charakter lekko falisty.

Gmina ma charakter przemysłowo-rolniczy. Rolnictwo na terenie gminy Herby oparte jest na gospodarstwach indywidualnych. Gospodarstwa rolne są małe, w przeważającej mierze od 2 do 5 ha, na glebach V i VI klasy.

Przemysł zlokalizowany jest w większości w Herbach oraz Lisowie i koncentruje się wokół produkcji profili aluminiowych, kostki brukowej, galwanizierstwa, przetwórstwa spożywczego, przerobu złomu.

Jedną z podstawowych funkcji gminy, dzięki istniejącym kompleksom leśnym docelowo winna być rekreacja i agroturystyka.

Gmina Herby należy do najbardziej zalesionych gmin w regionie – ponad 70% jej powierzchni zajmują lasy. W większości są to sztuczne monokultury sosnowe lub sosnowe z małą domieszką innych gatunków, głównie dębu, brzozy, modrzewia i świerka.

Walory krajobrazowe obszaru, o których stanowią: rzeźba terenu, naturalny jeszcze w większości charakter rzek i strumieni oraz duży udział powierzchni zalesionych, spowodowały włączenie całego terenu gminy do Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”, co czyni cały teren gminy godnym zobaczenia ze względu na jego rozliczne walory przyrodnicze. Ponadto w obrębie gminy istnieją: rezerwat przyrody „Cisy nad Liswartą”, „Cisy w Łebkach” oraz torfowisko „Bagna Kierzkowskie”. W miejscowości Olszyna znajduje się pomnik przyrody „Klon” oraz głaz narzutowy zwany „Diabelskim Kamieniem”.

Miejsca godne odwiedzenia:

- kościół pw. Najświętszej Maryi Panny w Olszynie, wybudowany w 1888 r.
- kapliczka w Kalinie, wybudowana na przełomie XIX/XX wieku
- kościół w Herbach pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wybudowany w 1938 r.
- kapliczka św. Anny w Hadrze, wybudowana na początku XX wieku
- kapliczka św. Jana w Lisowie z przełomu XIX/XX wieku
- szlak turystyczny niebieski – Józefa Lompy, biegnący wzdłuż rzeki Liswarty
- muzeum kolejnictwa – Herby Nowe – dworzec kolejowy
- zespół pałacowy z pocz. XIX w. – Lisów, ul. Wiejska
- zabudowa wsi historycznych: miejscowość Hadra – zespół zabudowy folwarcznej.

HERBY COMMUNE

Commune Office in Herby
ul. Lubliniecka 33, 42-284 Herby
tel. 034/357 41 00 (101)
fax 034/357 41 05
e-mail: gmina@herby.pl
e-mail: urzherby@poczta.onet.pl
www.herby.pl

population - 6,927 people
area - 8,747 ha

Towns of the commune: Brasowe, Braszczok, Chwostek, Cztery Kopy, Drapacz, Głąby, Hadra, Herby, Kalina, Kierzki, Kolonia Lisów, Lisów, Łebki, Łęg, Mochała, Niwy, Olszyna, Otrzęsie, Oleksiki, Pietrzaki, Piłka, Pustkowie, Tanina, and Turza.

Herby Commune is located in the north-western part of Śląskie Voivodeship, in Lubliniec Poviát, about 18 south-west of Częstochowa. It is about 70 km north of the voivodeship's capital city of Katowice.

The commune's main river is the Liswarta, belonging to the reception basin of the Warta River. Surface features, slightly hilly, are not very diverse.

The commune is industrial-agricultural in character. Agriculture in Herby Commune is based on individual farms. The farms are small, mostly covering 2-5 ha, on soil of the 5th and 6th class.

Industry is located mostly in Herby and Lisów, and is focused on the production of aluminium profiles, sett, electroplating, food processing, and scrap metal processing.

One of the main functions of the commune, based on the existing forest complexes, should be recreation and agritourism.

Herby Commune is one of the most afforested communes in the region – forests cover over 70% of its area. Mostly, these are artificial pine monocultures or pine monocultures with a small admixture of other species such as oak, birch, larch and spruce.

Due to the landscape advantages of the region, i.e. surface features, mostly natural rivers and streams, and a high number of afforested areas, the entire region has been included in the Landscape Park "Lasy nad Górną Liswartą" (Forests on the Upper Liswarta River), what makes the entire commune worth seeing due to its numerous natural advantages. Additionally, within the commune one can see: nature reserves "Cisy nad Liswartą" (Yews on the Liswarta River) and "Cisy w Łebkach" (Yews in Łebki), and the peat bog "Bagna Kierzkowskie" (Kierzki Swamps). In Olszyna town, one can see the "Klon" (maple) natural phenomenon and the "Devil's Stone" erratic boulder.

Places that are worth seeing:

- Church of Our Lady in Olszyna, constructed in 1888
- chapel in Kalina, constructed at the turn of the 19th century
- Church of the Sacred Heart in Herby, constructed in 1938
- Chapel of St Anna in Hadra, constructed in the early 20th century
- Chapel of St John in Lisów from the turn of the 19th century
- blue tourist trail – Józef Lompa trail running alongside the Liswarta River
- railway museum – Herby Nowe – railway station
- palace complex from the early 19th century – Lisów, Wiejska Street
- buildings of historical villages: Hadra town – complex of grange buildings

Kościół w Herbach. Church in Herby.

Urząd Gminy w Herbach. Commune Office in Herby.

Tanina, Tannin.

GMINA KOCHANOWICE

Urząd Gminy w Kochanowicach
ul. Wolności 5, 42-713 Kochanowice
tel. 034/353 31 00 – 02, fax 034/353 31 05
e-mail: gmina@kochanowice.pl
www.kochanowice.pl

liczba mieszkańców - 6780 osób
powierzchnia gminy - 80 km²

Sołectwa wchodzące w skład gminy: Kochanowice, Kocheice, Lubecko, Jawornica, Pawelki, Lubockie-Ostrów, Droniowice, Harbułtowie.

Gmina Kochanowice leży w północno-zachodniej części województwa śląskiego, na Wyżynie Śląskiej, w zlewni rzeki Liswarty (przez teren gminy biegną dwa jej dopływy: Potok Kochcicki i Potok Kochanowicki). Prawie 2/3 obszaru gminy leży w obrębie Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”.

Gmina Kochanowice jest gminą o charakterze rolniczym. Nowoczesne gospodarstwa rolne funkcjonują nie tylko na terenie miejscowości z bardzo dobrymi glebami (np. Kochanowice, Kocheice, Lubecko). Również w sołectwach z niską klasą gruntów gospodarstwa cechują się wysokim poziomem kultury rolnej (np. Pawelki, Droniowice, Harbułtowie).

Prawie połowę gminy stanowią lasy objęte ochroną Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”. Przez teren gminy przebiega Szlak Pomników Przyrody, funkcjonuje ścieżka edukacyjno-przyrodnicza „Na Brzozę”. Na terenie gminy powstało kilka gospodarstw agroturystycznych, które oferują turystom m.in. jazdę konną i wędkowanie.

Miejsca godne odwiedzenia:

- kościół parafialny św. Wawrzyńca z 1823 r. w Kochanowicach
- pałac rodziny Aulock w Kochanowicach z pocz. XIX w., od 1929 r. mieści się w nim szkoła
- pałac Ballestremów w Kochcicach z 1909 r. otoczony 16-hektarowym zabytkowym parkiem – siedziba ośrodka rehabilitacyjnego
- kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kochcicach - znajduje się w budynku przebudowanym w latach powojennych ze stajni hrabiego Ballestrema
- kościół parafialny Wniebowzięcia NMP w Lubecku, a jednocześnie Sanktuarium Matki Boskiej Lubeckiej – najstarszy zabytek gminy z 1679 r., powiększony w 1776 r., odnowiony w 1787 r.
- drewniany kościółek filialny MB Fatimskiej w Pawelkach, stanowisko pomnikowe różanecznika katawbijskiego (0,46 ha) w przysiółku Brzoza.

Kościółek drewniany w Pawelkach. Little wooden church in Pawelki.

Stanowisko różanecznika katawbijskiego w Brzozie. Rhododendron catawbiense position in Brzoza.

Pałac w Kochcicach. Palace in Kochcice.

KOCHANOWICE COMMUNE

Commune Office in Kochanowice
ul. Wolności 5, 42-713 Kochanowice,
tel. 034/353 31 00 – 02, fax 034/353 31 05
e-mail: gmina@kochanowice.pl,
www.kochanowice.pl

population - 6,780 people
area - 80 km²

Groups of villages of the commune: Kochanowice, Kocheice, Lubecko, Jawornica, Pawelki, Lubockie-Ostrów, Droniowice, and Harbułtowie.

Kochanowice Commune is located in the north-western part of Śląskie Voivodeship, in the Śląska Upland, in the reception basin of the Liswarta River (two tributaries of the river run through the commune: Potok Kochcicki and Potok Kochanowicki). Almost 2/3 of the commune area belongs to the Landscape Park "Lasy nad Górną Liswartą" (Forests on the Upper Liswarta River).

Kochanowice is an agricultural commune. Modern farms operate not only in localities with very good soil (e.g. Kochanowice, Kocheice, and Lubecko). Also in groups of villages with poor soil, farms are characterised by high standard agriculture (e.g. Pawelki, Droniowice, and Harbułtowie).

Almost half of the commune is covered by forests being part of the Landscape Park "Lasy nad Górną Liswartą". The Natural Phenomena Trail and the educational-natural path "Na Brzozę" runs through the commune. Several agritourist farms operating in the commune offer tourists such attractions as horseback riding and angling.

Places that are worth seeing:

- Parish Church of St Lawrence from 1823 in Kochanowice
- palace of the Aulock family in Kochanowice from the early 19th century, since 1929 it has been occupied by a school
- palace of the Ballestrem family in Kochcice surrounded by a 16 ha historical park since 1909 – seat of a rehabilitation centre
- Parish Church of the Sacred Heart in Kochcice – in a building converted in the post-war years from a stable of count Ballestrem
- Parish Church of the Assumption in Lubecko and Sanctuary of Our Lady of Lubecko at the same time – the oldest historical sight in the commune – from 1679, extended in 1776, and renovated in 1787
- wooden branch Church of Our Lady of Fatima in Pawelki, a natural phenomenon site of the rhododendron catawbiense (0.46ha) in Brzoza hamlet.

GMINA KOSZĘCIN

Urząd Gminy w Koszęcinie
ul. Powstańców 10, 42-286 Koszęcin
tel. 034/537 61 00, fax 034/357 61 08
e-mail: koszecin@koszecin.pl
www.koszecin.pl

liczba mieszkańców - 11516 osób
powierzchnia gminy - 129 km², jej struktura przedstawia się następująco:
- lasy (50%)
- użytki rolne (45%)
- tereny zainwestowane (5%)

W skład gminy Koszęcin wchodzi 14 miejscowości: Koszęcin, Brusiek, Bukowiec, Cieszowa, Irki, Rzyce, Łazy, Nowy Dwór, Piłka, Prądy, Rusinowice, Sądów, Strzebiń i Wierzbie, z czego osiem to sołectwa.

Północna część gminy Koszęcin położona jest na Wyżynie Śląskiej, a wschodnia część na tzw. Garbie Woźnickim. Część południową gminy obejmuje Równina Opolska. Administracyjnie znajduje się w powiecie lublinieckim (północna część województwa śląskiego).

Podstawę gospodarki gminy stanowi rolnictwo, leśnictwo, turystyka i rekreacja. Gmina należy do jednej z największych i najatrakcyjniejszych pod względem turystycznym w powiecie lublinieckim. Otoczona lasami tarnogórsko-lublinieckimi i polami, pozbawiona zanieczyszczeń przemysłowych, oferuje wymarzone warunki do wypoczynku. Przez gminę prowadzą trasy i szlaki turystyczne, na których można spotkać wiele zabytków kultury świeckiej i sakralnej. Lasy koszęcińskie stanowią doskonały teren dla poprawy zdrowia i samopoczucia. Przez teren gminy przepływa rzeka Mała Panew, Leśnica i potok Boronowski.

Miejsca godne odwiedzenia:

- wieża widokowa o wysokości 36 m (taras widokowy na wys. 30 m, z którego można podziwiać Koszęcin i okolice) neoklasycystyczny pałac z XVII wieku, związany z pobytom króla Jana III Sobieskiego - obecnie siedziba Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”; pałac otoczony jest pięknym parkiem z dużą liczbą pomników przyrody
- drewniany kościółek pod wezwaniem św. Trójcy, zbudowany w 1724 roku w Koszęcinie
- kościół drewniany z II połowy XVII wieku w miejscowości Brusiek
- kościół drewniany z 1751 roku, cmentarz żydowski i zabytkowy spichlerz zlokalizowany na szlaku „Śladami naszych przodków” w Cieszowej
- kościół murowany z XIV wieku w Sadowie
- rezerwat przyrody pod nazwą „Jeleniak-Mikuliny”, który można zwiedzać zarówno pieszo, jak i rowerem; powierzchnia rezerwatu wynosi około 44 ha.

KOSZĘCIN COMMUNE

Commune Office in Koszęcin
42-286 Koszęcin, ul. Powstańców 10,
tel. 034/537 61 00, fax 034/357 61 08
e-mail: koszecin@koszecin.pl
www.koszecin.pl

population – 11,516 people
area - 129 km², Structure of the commune:
- forests - 50%
- arable land - 45%,
- areas with investments - 5%

Koszecin Commune includes 14 towns: Koszęcin, Brusiek, Bukowiec, Cieszowa, Irki, Rzyce, Łazy, Nowy Dwór, Piłka, Prądy, Rusinowice, Sądów, Strzebiń and Wierzbie, of which 8 are groups of villages.

Koszecin Commune is located in the northern part of Śląskie Voivodeship in the Śląska Upland, in the eastern part on the so-called Woźnicki Hump. The commune's southern part is within the Opolska Plain. As regards administrative division, it lies in Lubliniec Poviat.

The local economy is based on agriculture, forestry, tourism and recreation. The commune is one of the biggest and most attractive communes as regards tourism in Lubliniec Poviat. Surrounded by the Tarnogóra-Lubliniec forests and fields, devoid of industrial pollution, it offers perfect conditions for leisure. Tourist trails, running through the commune, feature many historical sights of secular and ecclesiastic culture. The Koszęcin forests are an excellent area for improvement of health and comfort. The Mała Panew River, Leśnica River and the Boronowski stream flow through the commune.

Places that are worth seeing:

- 36-m-high view tower, featuring a view terrace 30 m above the ground, from which one can admire Koszęcin and the vicinity; neo-classicism palace from the 17th century, connected with a stay of King Jan III Sobieski – present seat of the “Śląsk” Song and Dance Ensemble; the palace is surrounded by a beautiful park with many natural phenomena
- wooden Church of the Holy Trinity, constructed in Koszęcin in 1724 - wooden church from the second half of the 17th century in Brusiek town
- wooden church from 1751, Jewish cemetery and historical granary located on the trail “Śladami naszych przodków” (Along the traces of our predecessors) in Cieszowa
- brick church in Sądów from the 14th century - “Jeleniak-Mikuliny” nature reserve, which can be visited while hiking and biking; area of the reserve: about 44 ha.

Siedziba Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Seat of the Song and Dance Ensemble „Śląsk”.

Rezerwat Jeleniak -Mikuliny. Jeleniak -Mikuliny Reserve.

Drewniany Kościółek pw. św. Trójcy w Koszęcinach. Wooden Church of the Holy Trinity in Koszęcin.

MIASTO LUBLINIEC

Urząd Miejski w Lublińcu
ul. Paderewskiego 5, 42-700 Lubliniec
tel. +48 (34) 353 01 00
fax +48 (34) 353 01 05
e-mail: um@lubliniec.pl
www.lubliniec.pl

liczba mieszkańców - ok. 24000 osób
powierzchnia gminy - 89,8 km²

Lubliniec to niewielkie miasto położone w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w dolinie Małej Panwi. Krzyżują się w nim szlaki wiodące z Opola do Częstochowy i z Poznania do Katowic. Lubliniec jest gminą miejską, w której swoje miejsce znalazło kilka przedsiębiorstw przemysłu lekkiego oraz wiele punktów handlowo-usługowych.

Otoczone olbrzymim kompleksem leśnym, 24-tysięczne miasto jest zieloną ostoją przemysłowego Śląska. Sprzyjająca wypoczynkowi aura powoduje, że coraz częściej do Lublińca przyjeżdżają amatorzy dwóch kółek, by wśród leśnych duktów poszaleć na rowerach. Nastawiony na rodzinna, weekendową turystykę, z ciągle rozwijającą się bazą noclegową, a przede wszystkim doskonałymi miejscami, gdzie zobaczyć można rzadko spotykane zwierzęta i poczuć czystą woń sosnowego lasu powoduje, że przyciąga do siebie coraz częściej mieszkańców dużych miast aglomeracji śląskiej.

Oprócz miłośników sportów rowerowych, zarówno spacerowiczów, jak i wielbicieli nieco bardziej ekstremalnych wrażeń, swoje miejsce w Lublińcu znajdują także wędkarze. Ziemia Lubliniecka usiana jest naturalnymi i sztucznie stworzonymi zbiornikami wodnymi, gdzie złowić można popularnego karpia, płocie czy karasia. Ponadto zbiorniki te, a szczególnie liczne stawy znajdujące się w dzielnicy Lublińca - Kokotku pozwalają na spędzenie czasu nad wodą i uprawianie popularnych sportów. Do dyspozycji turystów pozostają, w ośrodku „Silesiana” i „Ustronie Leśne”, łodzie, rowery wodne i kajaki.

Zwiedzając Lubliniec i okoliczne wsie, łatwo natknąć się na szlak drewnianych kościółków pochodzących z XVII, XVIII i XIX wieku. Wiele z nich znajduje się obecnie w świetnym stanie i jest swoistą ciekawostką regionu. By zobaczyć jeden z nich wcale nie trzeba daleko szukać. W centrum miasta, na ulicy Św. Anny znajduje się właśnie jeden z takich kościółków, obecnie po gruntownym remoncie.

Pisząc o Lublińcu warto wspomnieć także o związkach, jakie łączą go z postacią świętej, patronki Europy - Edyty Stein. Dom jej dziadków stał w jednym z narożników lublinieckiego Rynku. Jako dziecko kilkakrotnie ich odwiedzała, a już jako osoba dorosła mówiła o Lublińcu jako o swoim kochanym mieście. W kamienicy jej dziadka przez kilka lat swoją siedzibę miało muzeum „Pro memoria Edith Stein”, obecnie zaś zostało ono przeniesione do Zespołu Szkół Katolickich, noszących jej imię.

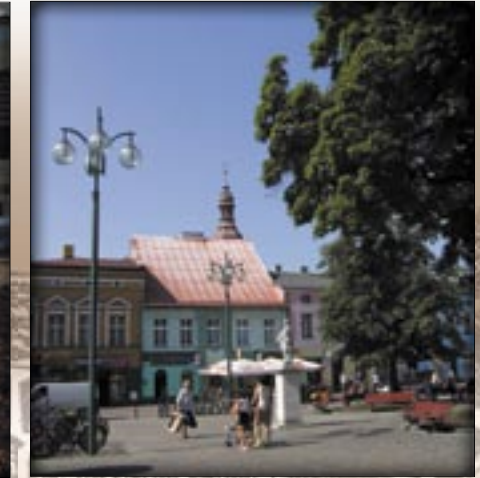
Turystyczny Śląsk to nie tylko Beskidy i lansowana mocno ostatnimi czasy Jura. To również ciekawy przyrodniczo i atrakcyjny turystycznie rejon Ziemi Lublinieckiej, w której Lubliniec, jego serce, stanowi prawdziwą perełkę dla łaknących zielonego relaksu nad wodą, wśród kwitnących łąk i żywico pachnących borów. Nie ma tu szaleństw i blichtru wielkomiejskich kurortów z hotelami, dyskotekami i deptakami. Nie ma gwaru straganów i turystycznego harmidru. Jest za to cisza, zapach, smak i technicznie zielonej otuliny, która wszystkich zmęczonych ukoj swym naturalnym, nieudawanym urokiem, gwarantując cudowne doznania i prawdziwe naładowanie życiowych akumulatorów aż do następnego urlopu.

Park Grunwaldzki w Lublińcu. Grunwaldzki Park in Lubliniec.

Rynek w Lublińcu. Market Square in Lubliniec.

Rynek w Lublińcu. Market Square in Lubliniec.

LUBLINIEC TOWN

Town Office in Lubliniec
ul. Paderewskiego 5, 42-700 Lubliniec
tel. +48 (34) 353 01 00
fax +48 (34) 353 01 05
e-mail: um@lubliniec.pl
www.lubliniec.pl

population – 24,000 people
area – 8,980 ha/89.8 km²

Lubliniec is a small town located in the north-western part of Śląskie Voivodeship in the Mała Panew River Valley. Routes running from Opole to Częstochowa and from Poznań to Katowice crisscross here. Lubliniec is a municipal commune, which features several light industry enterprises and many trade-service establishments.

Surrounded by a huge forest complex, the town with a population of 24,000 people is a green zone of industrial Silesia. Owing to the local climate conducive to leisure, bicycle enthusiasts come to Lubliniec more and more often to have fun on bicycles along forest routes. Directed for family weekend tourism, with a constantly developing accommodation base, and first of all excellent places, where one can see rare animals and feel the pure fragrance of a pine forest, Lubliniec attracts more and more residents of big cities from the Silesian agglomeration.

Besides bicycle sports enthusiasts, both strollers and aficionados of more extreme impressions, anglers will also find a place for themselves in Lubliniec. The Land of Lubliniec is pitted with natural and man-made bodies of water, where one can catch popular carp, roach or crucian carp. Additionally, these bodies of water, especially numerous ponds in the Kokotek District of Lubliniec, facilitate spending one's free time on water and practicing popular sports. The “Silesiana” and “Ustronie Leśne” holiday resorts have boats, pedal boats and kayaks at tourists' disposal.

Visiting Lubliniec and neighbouring villages, one can easily come up against the route of wooden churches dating back to the 17th, 18th and 19th centuries. Many of them are currently in excellent condition and are the region's peculiarities. To see one of them, one does not have to look far for it. In the town's centre, in Św. Anny Street, there is one of such churches, presently after a major repair.

Writing about Lubliniec, it is good to mention the relations between the town and the figure of the patron saint of Europe - Edith Stein. The house of her grandparents used to stand in one of the corners of the market square in Lubliniec. As a child, she visited them several times, and as an adult she was talking about Lubliniec as her beloved town. The tenement house of her grandfather was occupied by the “Pro memoria Edith Stein” museum for several years, and later it was moved to the Edith Stein Group of Catholic Schools.

Tourist Silesia means not only the Beskidy Mountains and Jura Upland, recently promoted. It means also the interesting as regards nature and touristically attractive region of the Land of Lubliniec, in which Lubliniec, its very heart, is a real pearl for people yearning for green relaxation on the water, amidst blooming meadows and coniferous forests smelling of resin. There is no frenzy or glitter of metropolitan spas with hotels, discos and pedestrian precincts. There is no hubbub of market stalls or tourist rumpus. There is quietness, smell, taste and breath of the green zone, which will calm all tired people with its natural charm, guaranteeing excellent impressions and real recharging of one's batteries till the next holidays.

GMINA PAWONKÓW

Urząd Gminy w Pawonkowie
ul. Zawadzkiego 7, 42-772 Pawonków
tel. 034/353 41 00
fax 034/353 41 00 (w. 30)
e-mail: urząd@pawonkow.pl
www.pawonkow.pl

liczba mieszkańców - 6555 osób
powierzchnia gminy - 118,7 km²

Miejscowości wchodzące w skład gminy Pawonków: Solarnia, Skrzydłowice, Łagiewniki Wielkie, Łagiewniki Małe, Lisowice, Koszvice, Kośmidry, Gwoździany, Draliny.

Gmina Pawonków położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, na pograniczu Wyżyny i Niziny Śląskiej.

Gmina ma charakter rolniczy. Na terenie gminy rozwija się hodowla karpia.

Miejsca godne odwiedzenia:

- zabytkowy kościół pw. Narodzenia NMP w Gwoździanach z 1576 r., kościół ten został przeniesiony w latach 1976-78 z Kościelisk koło Olesna, podczas remontu otrzymał nowoczesny wystrój w drewnie modrzewiowym i metaloplastyce
- późnoklasycystyczny kościół pw. św. Katarzyny w Pawonkowie, wybudowany w latach 1806-1809, powstał na miejscu XIV-wiecznego kościoła drewnianego z murowanym prezbiterium
- kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Łagiewnikach Wielkich, o nowoczesnej architekturze, wybudowany w latach 1968/69 w miejsce pierwotnego drewnianego z 1679 r., który spłonął w 1961 r.
- kościół pw. św. Jadwigi w Łagiewnikach Małych, wybudowany w 1929 r., kaplica murowana z 1929 r.
- kościół pw. św. Kazimierza w Solarni
- kościół pw. św. Jana Nepomucena w Lisowicach.

Prawie w każdej miejscowości znajdują się przydrożne kapliczki. Przeważają obiekty z XVIII i XIX w., których zabytki posiadają cechy sztuki ludowej.

PAWONKÓW COMMUNE

Commune Office in Pawonków
ul. Zawadzkiego 7, 42-772 Pawonków
tel. 034/353 41 00
fax. 034/353 41 00 (w. 30)
e-mail: urząd@pawonkow.pl
www.pawonkow.pl

population - 6,555 people
area - 118.7 km²

Towns of the commune: Solarnia, Skrzydłowice, Łagiewniki Wielkie, Łagiewniki Małe, Lisowice, Koszvice, Kośmidry, Gwoździany, and Draliny.

Pawonków Commune is located in the north-western part of Śląskie Voivodeship, between the Śląska Upland and the Śląska Lowland. The commune is agricultural in character. Carp breeding is being developed in the commune.

Places that are worth seeing:

- historical church of Our Lady's Birth from 1576 in Gwoździany; in the years 1976-78 it was moved from Kościeliska near Oleśno, and during renovation it gained modern décor in larch and metalwork
- late-classicism Church of St Catherine in Pawonków, constructed in the years 1806-1809, replacing a 14th-century wooden church with a brick sanctuary
- Church of St John the Baptist in Łagiewniki Wielkie with modern architecture, constructed in the years 1968/69, replacing the original wooden church from 1679, which burnt down in 1961
- Church of St Hedwig in Łagiewniki Małe, constructed in 1929, brick chapel from 1929
- Church of St Casimir in Solarnia
- Church of St Jan Nepomucen in Lisowice.

In almost each locality, one can see wayside shrines. Buildings from the 18th and 19th centuries with folk art elements are dominant.

MIASTO I GMINA WOŹNIKI

Urząd Miejski w Woźnikach
Rynek 11, 42-289 Woźniki
tel. 034/357 31 00, 366 99 11, 366 99 15
fax 034/366 99 30, 357 31 05

liczba mieszkańców - 9650 osób
powierzchnia - 127 km²

Miejscowości wchodzące w skład gminy: Woźniki, Lubsza, Psary, Babienica, Mzyki, Kamienica, Niwy, Okrąglik, Drogobycza, Kamieńskie Młyny, Huta Karola, Pakuły, Piasek, Smolana Buda.

Gmina Woźniki jest jedną z ośmiu gmin powiatu lublinieckiego położonego w północno-wschodniej części województwa śląskiego. Pod względem geograficznym gmina zlokalizowana jest na Wyżynie Śląsko-Krakowskiej, w makroregionie Wyżyna Wieluńsko-Woźnicka (Próg Woźnicki i Obniżenie Liswarty i Proсны), makroregionie Wyżyna Śląska (Próg Tarnogórski) oraz makroregionie Nizina Śląska (Równina Opolska - Obniżenie Małej Panwi).

Przez południowe krańce gminy przepływa rzeka Mała Panew zbierająca wody z licznych dopływów biorących początek w Progu Woźnickim.

Najwyższym wzniesieniem jest góra Grojec (365 m n.p.m.), wg innych źródeł góra w Lubszy. Z uwagi na rozbieżność w opracowaniach podających wysokość tej drugiej (366,2 m n.p.m. lub 359,2 m n.p.m.) uznaje się górę Grojec za najwyższe wzniesienie.

Miejsca godne odwiedzenia:

- Woźniki: Rynek, kościół św. Walentego, pałac Niegolewskich w Czarnym Lesie,
- Lubsza: kościół św. Jakuba, Organistówka,
- Psary: rezerwat przyrody na górze Grojec.

WOŹNIKI TOWN AND COMMUNE

Town Office in Woźniki
Rynek 11, 42-289 Woźniki
tel. 034/357 31 00; 366 99 11; 366 99 15
fax 034/366 99 30; 357 31 05

population - 9,650 people
area - 127 km²

Towns of the commune: Woźniki, Lubsza, Psary, Babienica, Mzyki, Kamienica, Niwy, Okrąglik, Drogobycza, Kamieńskie Młyny, Huta Karola, Pakuły, Piasek, and Smolana Buda.

Woźniki Commune is one of eight communes of Lubliniec Poviát located in the north-eastern part of Śląskie Voivodeship. As regards geography, the commune is located in the Śląsko-Krakowska Upland in the Wieluńsko-Woźnicka Upland macroregion (Woźnicki Step and Depression of the Liswarta and Proсны Rivers), the Śląska Upland macroregion (Tarnogórski Step) and the Śląska Lowland macroregion (Opolska Plain - Depression of the Mała Panew River).

The Mała Panew River, collecting waters from numerous tributaries starting in the Woźnicki Step, flows through the southern limits of the commune.

The local highest hill is Mount Grojec (365 m above sea level) in Lubsza, according to various sources. Due to discrepancies in studies, which specify the mount's height as 366.2 m or 359.2 m above sea level, Mount Grojec is regarded to be the highest hill of this region.

Places that are worth seeing:

- Woźniki: Market Square, Church of St Valentine, Niegolewski Palace in Czarny Las
- Lubsza: Church of St Jacob, organist's dwelling
- Psary: nature reserve on Mount Grojec

Kościół drewniany w Gwoździanach. Wooden church in Gwoździany.

Kościół pw. św. Katarzyny w Pawonkowie. Church of St Catherine in Pawonków.

Kościół pw. św. Katarzyny w Pawonkowie. Church of St Catherine in Pawonków.

Ratusz w Woźnikach. Town Hall in Woźniki.

Kościół w Lubszy. Church in Lubsza.

Zajazd „Za Miastem” w Piasku. „Za Miastem” Inn in Piasek.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POWIATU LUBLINIECKIEGO

Powiatowy Urząd Pracy
Lubliniec, plac Sienkiewicza 8
tel. +48 (34) 356 23 52, 365 52 91

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej
Lubliniec, ul. Sobieskiego 9
tel. +48 (34) 356 32 46 do 48

Powiatowa Komenda PSP
Lubliniec, ul. Sokoła 13
tel. +48 (34) 353 18 11, 351 07 30

Zespół Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza
Lubliniec, ul. Sobieskiego 22
tel. +48 (34) 351 14 33

Zespół Szkół Ogólnokształcząco-Technicznych nr 1
Lubliniec, ul. ks. Szymały 3
tel. +48 (34) 351 14 31

Zespół Szkół Ogólnokształcząco-Technicznych nr 2
Lubliniec, ul. Klonowa 10
tel. +48 (34) 351 14 32

Zespół Szkół Ogólnokształczących i Medycznych
Lubliniec, ul. Grunwaldzka 48
tel. +48 (34) 351 14 36

Zespół Ośrodków Specjalnych dla Niełyszących i Słabosłyszących
Lubliniec, ul. P. Stalmacha 90
tel. +48 (34) 356 32 41-42

Zespół Szkół Specjalnych nr 2
Lubliniec, ul. P. Stalmacha 14
tel. +48 (34) 351 14 34

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Herbach
Herby, ul. Lubliniecka 10/12
tel. +48 (34) 357 40 14

Dom Pomocy Społecznej „Zameczek”
Lubliniec, ul. 74 GPP 2
tel. +48 (34) 353 11 12

Dom Pomocy Społecznej
Lubliniec, ul. Kochcicka 14
tel. +48 (34) 351 01 12

Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta”
Lubliniec, ul. Cyrana 10
tel. +48 (34) 356 41 92, 356 40 04

Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Koszęcinie
Koszęcin, ul. Wawrzyńca 1
tel. +48 (34) 357 63 32

Rodzinny Dom Dziecka nr 2 w Koszęcinie
Koszęcin, ul. Lubliniecka 20
tel. +48 (34) 357 66 20

Dom Dziecka w Ciasnej
Ciasna, ul. Lubliniecka 27
tel. +48 (34) 353 50 94

Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Lubliniec, ul. Paderewskiego 7a
tel. +48 (34) 356 29 66

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Lubliniec, ul. Kochcicka 14
tel. +48 (34) 356 32 57

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
Lubliniec, ul. Paderewskiego 7
tel. +48 (34) 351 05 23

Powiatowy Inspektor Weterynarii
Lubliniec, ul. Niegolewskich
tel. +48 (34) 356 31 21

STAROSTWO POWIATOWE W LUBLIŃCU
42-700 Lubliniec, ul. Paderewskiego 7
e-mail: sekretariat@lubliniec.starostwo.gov.pl
www.lubliniec.starostwo.gov.pl

INFORMATOR

Starostwo Powiatowe w Lublińcu
Godziny urzędowania:
Poniedziałek 7:30 – 16:00
Wtorek 7:30 – 15:30
Środa 7:30 – 15:30
Czwartek 7:30 – 15:30
Piątek 7:30 - 15:00

W sprawach skarg i wniosków
Starosta Lubliniecki
przyjmuje w poniedziałki
14:30 - 15:30

Spis numerów w Starostwie Powiatowym:

Sekretariat Starosty: tel. (034) 35 10 505
Sekretariat Wicestarosty i Sekretarza: tel. (034) 35 10 500
fax (034) 35 10 511
Wydział Obsługi Rady i Zarządu, Polityki Społecznej i Zdrowia:
(034) 35 10 520
Wydział Oświaty: tel. (034) 35 10 517, 35 10 530
Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Mieniem:
Ewidencja gruntów: tel. (034) 35 10 508
Gospodarka gruntami: tel. (034) 35 10 510
Ośrodek dokumentacji geod.-kart.: tel. (034) 35 10 518
Ośrodek dokumentacji geod.-kart., pracownia: tel. (034) 35 10 528
Ewidencja gruntów – obsługa interesantów: tel. (034) 35 10 529
Geodezja – prawnik: tel. (034) 35 10 537
Zespół dokumentacji projektowej: tel. (034) 35 10 536
Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa:
tel. (034) 35 10 507, melioracja: tel. (034) 35 10 534
Wydział Budownictwa i Architektury: tel. (034) 35 10 506
Wydział Komunikacji i Drogownictwa:
Rejestracja pojazdów: tel. (034) 35 10 516
Rejestracja pojazdów – fax (034) 35 10 539
Prawa jazdy: tel. (034) 35 10 512
Wydział Organizacji, Kultury i Promocji: tel. (034) 35 10 522,
35 10 500
Wydział Finansowy: tel. (034) 35 10 524, 35 10 521, 35 10 526,
35 10 527
Biuro Paszportowe: tel. (034) 35 10 531
Pełnomocnik ds. Informacji Niejawnych: tel. (034) 35 10 513
Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego:
tel. (034) 35 10 513
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego: tel. (034) 35 10 523
Pełnomocnik ds. Zamówień Publicznych: tel. (034) 35 10 533
Zespół Informatyków: tel. (034) 35 10 525
Powiatowy Rzecznik Konsumentów: tel. (034) 35 10 500, 35 10 520

INFORMATOR TURYSTYCZNY

LUBLINIEC
BAZA NOCLEGOWA

Dom Pomocy Społecznej „Zameczek”
ul. 74 Górnośląskiego Pułku Piechoty 2, 42-700 Lubliniec
tel. (034) 353 11 26

Ośrodek Wypoczynkowo-Sportowy „Silesiana”
Lubliniec – Kokotek
tel. (034) 351 14 25

Ośrodek Wczasowy „Posmyk - Leśne Ustronie”
42-700 Lubliniec – Kokotek
tel. (034) 356 31 94

Gospodarstwo Agroturystyczne Róża i Augustyn Matusiek
os. Posmyk 63, 42-700 Lubliniec - Kokotek
tel. (034) 356 55 81

Zespół Ośrodków Specjalnych
ul. Pawła Stalmacha 90, 42-700 Lubliniec
tel. (034) 356 32 41

Internat Wojskowej Agencji Mieszkaniowej
ul. 74 GPP 3, 42-700 Lubliniec,
tel. (034) 351 12 69

Internat Wojskowej Agencji Mieszkaniowej
ul. Klonowa 6, 42-700 Lubliniec
tel. (034) 353 08 35

„Lubex” Sp. z o.o.
ul. Zwycięstwa 2, 42-700 Lubliniec
tel. (034) 351 14 45

„Swojskie Jadło”
Kokotek 16, 42- 700 Lubliniec
tel. (034) 321 88 56

Harcerski Ośrodek Wypoczynkowy
Pusta Kuźnica
tel. (034) 356 12 00

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA LUBLIŃCA

Kokotek

Ośrodek Wypoczynkowy „Silesiana” Kokotek
tel. (034) 351 14 25
- kąpielisko z plażą i wypożyczalnią sprzętu wodnego, kompleks boisk plenerowych, w tym do tenisa, hala sportowa

Ośrodek Wypoczynkowy „Posmyk - Ustronie Leśne”
tel. (034) 356 31 94
- kąpielisko z plażą i wypożyczalnią sprzętu wodnego, boiska do piłki nożnej i siatkówki, bilard, tenis stołowy, solarium, gabinet masażu, sauny, jacuzzi, siłownia, szkoła jeździecka, wypożyczalnia koni i bryczek, pensjonat dla koni, plac zabaw dla dzieci, minizoo

Harcerski Ośrodek Wypoczynkowy
tel. (034) 356 12 00
- basen, boiska do piłki nożnej, siatkówki, tenisa, amfiteatr, wyciąg narciarski, szkoła jeździecka

Park Grunwaldzki

Firma ASA
Park Grunwaldzki
- kąpielisko z plażą, boiska do plażowej piłki siatkowej, boisko piłki nożnej dawnego klubu Unia, dwa place zabaw dla dzieci

MDK
tel. (034) 356 29 31
- przystań kajakowa z wypożyczalnią sprzętu wodnego

MDK
tel. (034) 356 29 31
- amfiteatr z widownią i zapleczem technicznym

LKS „Sparta”
ul. 74 GPP
tel. (034) 356 33 74
- kompleks boisk sportowych do piłki nożnej, bieżnia lekkoatletyczna

Jednostka Wojskowa
ul. Sobieskiego 45
tel. (034) 352 01 00
- hala sportowa

Lublinieckie Towarzystwo Tenisowe przy boisku „Unii”
- kompleks ziemnych kortów tenisowych

Centrum administracyjno-usługowe miasta

Placówki oświatowe, szkoły i przedszkola, szkolne obiekty sportowe, w tym plenerowe, place zabaw, miasteczko ruchu drogowego, strzelnice,

Dzielnica przemysłowa

ZOPO
ul. Powstańców 42
- basen kryty, sala sportowa, boiska do gier zespołowych

Zespół Szkół Ogólnokształcząco-Technicznych nr 2
ul. Klonowa 10
- hala sportowa, obiekty plenerowe

KOCHANOWICE
BAZA NOCLEGOWA

Zajazd „TYTAN” Adam Mika
ul. Wolności 15 d, 42-713 Kochanowice,
tel. (034) 353 34 30
www.tytan.cze.pl, e-mail: tytan@cze.pl

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Pawełkach
ul. Główna 14, 42-713 Kochanowice
tel. (034) 353 37 16
www.kochanowice.pl/turystyka

Gospodarstwo agroturystyczne, Ruta Gołek
Lubockie, ul. Piaskowa 8, 42-713 Kochanowice
tel. (034) 353 31 38

Gospodarstwo agroturystyczne, Marta Dubiel
ul. Główna 26, 42-713 Kochanowice Pawelki
tel. (034) 353 36 24

Gospodarstwo agroturystyczne, Helena i Janusz Famuła
ul. Ogrodowa 18, 42-713 Kochanowice
tel. (034) 353 31 24, 353 30 39, tel. kom. 0/604 217 602
www.uwujka.prv.pl

Gospodarstwo agroturystyczne, Henryk Hadaś
ul. Ogrodowa 24, 42-713 Kochanowice Kochcice
tel. (034) 353 35 18, 0/602 753 897,
- oprócz noclegów, stadnina koni, minizoo

Gospodarstwo agroturystyczne, Mariola i Bernard Strzoda
Szklarnia 21a, 42-713 Kochanowice
tel. (034) 353 36 69
- oprócz noclegów wędkowanie

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Stok Narciarski „Harnaś”, właściciel Henryk Hadaś
Kochcice, ul. Kochanowicka
tel. (034) 353 35 18, tel. kom. 0/602 753 897

Strzelnica Myśliwska

Kochcice, ul. Lubliniecka 9, 42-713 Kochanowice,
tel. (034) 324 24 54, 356 20 49

WOŹNIKI

BAZA NOCLEGOWA

Hotel Pałac Czarny Las

Woźniki, Czarny Las 8
tel. (034) 357 30 78
www.czarnezas.com.pl

Zajazd Orlik

Kamienica, ul. Częstochowska 54
tel. (034) 356 63 93
www.orlik.nso.pl

Hotelik „Za Miastem”

Piasek, Szkolna 3
tel. (034) 357 90 15
www.zamiastem.com

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury

Woźniki, Górna 5
tel. (034) 357 30 37

PAWONKÓW

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Lokalne Centrum Społeczno-Kulturalne

Lisowice, ul. Mickiewicza
tel. (034) 353 41 00

BORONÓW

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Zespół Placówek Oświatowych: hala sportowa, boisko do piłki plażowej,
boisko do piłki nożnej, plac rekreacyjny z amfiteatrem
42-283 Boronów, ul. Poznańska 2
tel. (034) 356 00 09
e-mail: zpo_boronow@op.pl, www.zpo-boronow.webserwer.pl

KOSZĘCIN

BAZA NOCLEGOWA

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

Koszęcín, ul. Sportowa 1
tel. (034) 357 62 65
e-mail: gosir.koszecin@neostrada.pl, www.koszecin.pl

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny

Koszęcín, ul. Zamkowa 3
tel. (034) 310 64 15
e-mail: sekretariat@zespolslask.pl, www.zespolslask.pl

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

Koszęcín, ul. Sportowa 1
tel. (034) 357 62 65
e-mail: gosir.koszecin@neostrada.pl, www.koszecin.pl

HERBY

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Stary Dom” s.c.

42-714 Lisów, ul. Częstochowska 18, przy DK 1
tel. (034) 357 14 53

Zajazd „Promyk”

Pietrzaki, ul. Częstochowska 7
tel. (034) 357 42 12

Zajazd „Złota Róża”

Pietrzaki, ul. Częstochowska
tel. (034) 357 44 09

Ośrodek Wypoczynkowy „Oleksiki”

- domki kempingowe, świetlica
Oleksiki, tel. (034) 357 43 71, (032) 275 57 35

Gospodarstwo agroturystyczne, Elżbieta Maroń

- przejażdżki bryczką, pieczenie chleba, udział wraz z gospodynią w przygotowaniu przetworów mlecznych
Niwy 4, 42-714 Herby
tel. (034) 357 11 81
e-mail: agroniwy@poczta.abc.pl

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Hala sportowo - widowiskowa

ZPO Herby, ul. Katowicka 6, 42-284 Herby
tel. (034) 357 40 25
e-mail: zpoherby@o2.pl

Hala sportowa

ZPO Lisów, ul. Szkolna 2, 42-714 Herby
tel. (034) 357 12 18
e-mail: gimlisow@interia.pl

CIASNA

BAZA NOCLEGOWA

Hala sportowa, Gimnazjum w Ciasnej wraz z hotelem
Ciasna, ul. Zjednoczenia
tel. (034) 353 50 87

BAZA REKREACYJNO-SPORTOWA

Hala sportowa, Gimnazjum w Ciasnej

Ciasna, ul. Zjednoczenia
tel. (034) 353 50 87

Hala sportowa w Sierakowie Śl.

Sieraków Śl.
tel. (034) 353 80 32

